

EWA KOŁODZIEJEK * DANUTA KRZYŻYK
ALDONA SKUDRZYK * BARBARA SOBCZAK

MAŁY SŁOWNIK

NOWE REGUŁY PISOWNI 2026

Ewa Kołodziejek | Danuta Krzyżyk
Aldona Skudrzyk | Barbara Sobczak

MAŁY SŁOWNIK ORTOGRAFICZNY

NOWE REGUŁY PISOWNI 2026

Polska Akademia Nauk
Warszawa 2025

Rada
Języka Polskiego

Rada Języka Polskiego przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk
ul. Nowy Świat 72, 00-330 Warszawa
tel. (22) 65-72-889
rjp@pan.pl

Opracowanie haseł:

Ewa Kołodziejek
Danuta Krzyżyk
Aldona Skudrzyk
Barbara Sobczak

Redakcja językowa i korekta:

Natalia Jóźwiak

Recenzentka:

dr hab. Marzena Marczevska, prof. UJK

Projekt okładki:

Weronika Siupka

Koordynatorka produkcji:

Karolina Trusz

Biuro Upowszechniania Nauki i Wydawnictw, Dział Wydawnictw

Opracowanie graficzne:

Andrzej Figatowski

Biuro Upowszechniania Nauki i Wydawnictw, Dział Wydawnictw

ISBN 978-83-68418-24-8

Wydawca: Polska Akademia Nauk

© Copyright by Polska Akademia Nauk, 2025

Publikacja dostępna na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa
– Użycie niekomercyjne 4.0 Międzynarodowa (CC BY-NC 4.0)

Spis treści

Skróty zastosowane w słowniku	4
Od Autorek.....	5
Zmiany zasad pisowni polskiej obowiązujące od 1 stycznia 2026 roku	7
Wielkie i małe litery	7
Pisownia łączna i rozdzielna	9
Słownik ortograficzny.....	11
A.....	11
B.....	14
C.....	19
Ć.....	22
D.....	22
E.....	24
F.....	25
G.....	26
H.....	29
I.....	31
J.....	32
K.....	34
L.....	42
Ł.....	43
M.....	44
N.....	49
O.....	67
P.....	70
Q.....	88
R.....	89
S.....	92
Ś.....	97
T.....	97
U.....	99
V.....	100
W.....	100
Y.....	105
Z.....	105
Ż.....	108

Skróty zastosowane w słowniku

- a. – albo
- astr.* – astronomiczny
- biol.* – biologiczny
- chem.* – chemiczny
- ekon.* – ekonomiczny
- fiz.* – fizyczny
- fot.* – fotograficzny
- fraz.* – frazeologiczny
- inform.* – informatyczny
- iron.* – ironicznie
- jęz.* – językoznawczy
- lekc.* – lekceważąco
- lit.* – literacki
- mat.* – matematyczny
- obraż.* – obraźliwie
- oryg.* – oryginalnie
- pot.* – potocznie
- praw.* – prawniczy
- psych.* – psychologiczny
- reg.* – regionalny
- socjol.* – socjologiczny
- techn.* – techniczny
- właśc.* – właściwie
- żart.* – żartobliwie

Od Autorek

Od 1 stycznia 2026 roku weszło w życie 11 zmian dotyczących łącznej i rozdzielnej pisowni wyrazów oraz stosowania wielkiej litery, sformułowanych przez Radę Języka Polskiego na mocy Ustawy z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim. Zmiany te są efektem prowadzonych przez Radę Języka Polskiego obserwacji zwyczaju językowego Polaków i badań współczesnych tekstów pisanych.

Dokonane zmiany nie są rewolucyjne, lecz stanowią naturalny etap w rozwoju norm językowych. Ich celem jest uproszczenie i ujednolicenie reguł ortograficznych w obrębie zasady konwencjonalnej, opartej na społecznej umowie. Nie naruszają one tożsamości polszczyzny ani w jej rozwoju historycznym, ani w związkach morfologicznych, lecz wynikają z potrzeby dostosowania pisowni do uzusu językowego, który zmienia się wraz z ewolucją kultury, technologii i sposobów komunikacji. Nowe reguły redukują niejednoznaczności, eliminują trudne do uzasadnienia wyjątki, porządkują zasady, które sprawiały trudności w nauczaniu i codziennej praktyce językowej. Pokazują też, że język żyje i zmienia się razem z nami.

Niniejszy słownik ma pomóc użytkownikom w opanowaniu nowych reguł, dlatego zawiera przede wszystkim słownictwo ilustrujące wprowadzone zmiany. W odniesieniu do nowej reguły w zakresie pisowni partykuły *nie* z przymiotnikami i przysłówkami podajemy potencjalne, choć nie zawsze rozpowszechnione formy stopnia wyższego i najwyższego. Uwzględniamy też tylko formy stopnia najwyższego, w których częśćka *naj-* występuje po *nie*. Ponadto obok haseł obrazujących nową zasadę łącznej pisowni *nie* z przymiotnikami i przysłówkami w stopniu wyższym i najwyższym podane są przykłady pisowni rozłącznej tych części mowy w sytuacji, gdy sygnalizowane jest jednocześnie zaprzeczenie i przeciwstawienie, np. *nie czarne, ale białe*, albo gdy wyrażany jest stan pośredni między dwiema cechami, np. *nie młody, ale nie stary*. W słowniku umieszczono też hasła ilustrujące bezwyjątkową łączną pisownię *nie* z imiesłowami przymiotnikowymi. Zapis zamieszczonych

w słowniku nazw geograficznych jest zgodny z obowiązującymi regułami ortograficznymi. Oznacza to, że jeśli wyrazy takie, jak *cieśnina*, *góra*, *jaskinia*, *morze*, *półwysep*, *wyspa*, *wyżyna*, *zatoka* itd. poprzedzają nazwę, która jest rzeczownikiem w dopełniaczu lub przymiotnikiem, to zapisujemy je wielką literą, np. *Morze Bałtyckie*, *Morze Beringa*, *Półwysep Helski*, *Cieśnina Florydzka*, *Jezioro Ochrydzkie*. Natomiast jeśli poprzedzają nazwę będącą rzeczownikiem w mianowniku, to zapisujemy je małymi literami jako określenia gatunkowe niewchodzące w skład nazwy, np. *morze Bałtyk*, *półwysep Hel*, *cieśnina Bosfor*, *jezioro Bajkał*. Podkreślamy to, gdyż zdarzają się opracowania specjalistyczne, których autorzy proponują inne rozstrzygnięcia. W artykułach hasłowych obrazujących pisownię nazw własnych wszystkie warianty pisowni zostały zaznaczone wytłuszczoną czcionką.

Hasła ułożone są alfabetycznie. Właściwą część słownika poprzedza wykaz zmienionych zasad pisowni polskiej. Mamy nadzieję, że słownik ułatwi Czytelniczkom i Czytelnikom przejście trudnego okresu zmiany przyzwyczajeń i że będzie pomocą w świadomym i swobodnym posługiwaniu się językiem ojczystym w nowej, bardziej przejrzystej ortograficznie rzeczywistości.

Zmiany zasad pisowni polskiej obowiązujące od 1 stycznia 2026 roku

WIELKIE I MAŁE LITERY

1. W zakresie użycia wielkich liter w nazwach własnych:

- a) w nazwach komet wprowadzenie zapisu wszystkich członów **wielką literą**, np.

Kometa Halleya, Kometa Enckego;

- b) w nazwach obiektów przestrzeni publicznej wprowadzenie pisowni **wielką literą** stojącego na początku wyrazu *aleja, brama, bulwar, osiedle, plac, park, kopiec, kościół, klasztor, pałac, willa, zamek, most, molo, pomnik, cmentarz* (przy utrzymaniu pisowni małą literą wyrazu *ulica*), np.

*ulica Józefa Piłsudskiego, Aleja Róż, Brama Warszawska,
Plac Zbawiciela, Park Kościuszki, Kopiec Wandy, Kościół
Mariacki, Pałac Staszica, Zamek Książ, Most Poniatowskiego,
Pomnik Ofiar Getta, Cmentarz Rakowicki;*

- c) wprowadzenie pisowni **wielką literą** wszystkich członów (oprócz przyimków i spójników oraz wyrażen typu *imienia*) w wielowyrazowych nazwach lokali usługowych i gastronomicznych oraz instytucji kultury, np.

*Karczma Słupska, Kawiarnia Literacka, Księgarnia Naukowa,
Kino Charlie, Apteka pod Orłem, Bar Flisak, Hotel pod Różą,
Hotel Campanile, Restauracja pod Żaglami, Winiarnia Bachus,
Zajazd u Kmicica, Pierogarnia Krakowiacy, Pizzeria Napoli,
Trattoria Santa Lucia, Restauracja Veganic, Teatr Rozmaitości,
Teatr Wielki;*

UWAGA! Jeśli wyrazy *bar, apteka, hotel* uznaje się za określenia rodzajowe, można je zapisywać małą literą, np. *bar Flisak, apteka Pod Orłem*.

- d) wprowadzenie pisowni **wielką literą** wszystkich członów (oprócz przymi-
ków i spójników oraz wyrazów typu *imienia*) w nazwach orderów, medali,
odznaczeń, nagród i tytułów honorowych, np.

*Nagroda im. Jana Karłowicza i Poli Nireńskiej,
Nagroda Nobla, Nagroda Pulitzera, Nagroda Templetona,
Nagroda Kioto, Literacka Nagroda Europy Środkowej
Angelus, Nagroda Artystyczna Miasta Lublin, Nagroda
Literacka Gdynia, Śląska Nagroda Jakości, Nagroda
Rektora za Wybitne Osiągnięcia Naukowe, Nagroda
Newsweeka im. Teresy Toruńskiej, Nagroda Wielkiego
Kalibru, Mistrz Mowy Polskiej, Ambasador Polszczyzny,
Honorowy Obywatel Miasta Krakowa.*

UWAGA! Jeśli wyrazy typu: *medal, nagroda, odznaka* uznaje się
za określenia rodzajowe, które poprzedzają nazwę własną, można
je zapisywać małą literą, np. *nagroda Polskie Noble, medal Za Zasługi
dla Pożarnictwa.*

2. Wprowadzenie pisowni **wielką literą** nazw mieszkańców miast i ich dzielnic,
osiedli i wsi, np.

*Warszawianin, Zgierzanin, Ochocianka, Mokotowianin,
Nowohucianin, Chocholowianin.*

Dopuszczenie alternatywnego zapisu (małą lub wielką literą) nieoficjalnych
nazw etnicznych, takich jak *kitajec* lub *Kitajec*, *jugol* lub *Jugol*, *angol* lub
Angol, *żabojad* lub *Żabojad*, *szkop* lub *Szkop*, *makaroniarz* lub *Makaroniarz*.

3. Wprowadzenie pisowni **wielką literą** nie tylko nazw firm, marek i modeli
wyrobów przemysłowych, lecz także pojedynczych egzemplarzy tych wyrobów
(*samochód marki Ford* i *pod oknem zaparkował czerwony Ford*).
4. Ujednolicenie zapisu (**małą literą**) przymiotników tworzonych od nazw oso-
bowych, bez względu na to, czy ich interpretacja jest dzierżawcza (odpowia-
dając na pytanie *czyj?*), czy też jakościowa (odpowiadając na pytanie *jaki?*), np.

*dramat szekspirowski, epoka zygmuntońska,
koncert chopinowski, koncepcja kartezjańska,
filozofia sokratejska, dialogi platońskie, wiersz miłoszowski.*

Przymiotniki tworzone od imion (rzadziej od nazwisk) zakończone na *-owy*, *-in* (*-yn*), *-ów* będą mogły być zapisywane **małą** lub **wielką literą**, np. *jackowe dzieci* lub *Jackowe dzieci*, *poezja miłoszowa* lub *poezja Miłoszowa*, *zosina lalka* lub *Zosina lalka*, *jacków dom* lub *Jacków dom*.

PISOWNIA ŁĄCZNA I ROZDZIELNA

1. Wprowadzenie **rozdzielnej** pisowni cząstek *-bym*, *-byś*, *-by*, *-byśmy*, *-byście* ze spójnikami, np. *Zastanawiam się, czy by nie pojechać w góry*.
2. Ustanowienie pisowni **łącznej** *nie-* z imiesłowami odmiennymi (bez względu na interpretację znaczeniową: czasownikową lub przymiotnikową), tj. zniesienie wyjątku zezwalającego na „świadomą pisownię rozdzielną”.
3. Wprowadzenie **łącznej** pisowni członu *pół-* w wyrażeniach określających jedno pojęcie, np.

półzartem, półserio;
półzabawa, półnauka;
półspół, półczuwał,

oraz pisowni z łącznikiem w połączeniu typu: *pół-Polka, pół-Francuzka* (odniesionym do osoby będącej w połowie Polką, w połowie Francuzką).

4. Wprowadzenie jednolitej **łącznej** pisowni cząstek *niby-*, *quasi-* z wyrazami zapisywanymi **małą literą**, np.

nibyartysta, nibygotyk, nibyludowy, nibyorientalny,
nibyromantycznie; nibyblona, nibyjagoda, nibykłós, nibyliść,
nibynóżki, nibytorebka;
quasiopiekun, quasinauka, quasipostępowy, quasiromantycznie,

przy zachowaniu pisowni z łącznikiem przed wyrazami zapisywanymi **wielką literą**, np.

niby-Polak, quasi-Anglia.

5. Wprowadzenie **łącznej** pisowni *nie-* z przymiotnikami i przysłówkami odprzymiotnikowymi bez względu na kategorię stopnia, a więc także w stopniu wyższym i najwyższym, np.

*nieadekwatny, nieautorski, niebanalny, nieczęsty, nieżyciowy;
niemiły, niemilszy, nienajmilszy;
nieadekwatnie, niebanalnie, nieczęsto, nieżyciowo;
nielepiej, nieprędzej, nienajlepiej, nienajstaranniej.*

6. W zakresie pisowni prefiksów:

- a) uzupełnienie reguły ogólnej: w języku polskim przedrostki – rodzime i obce – pisze się **łącznie** z wyrazami zapisywanymi małą literą. Jeśli wyraz zaczyna się od wielkiej litery, po przedrostku stawia się łącznik, np. *arcy-Europejczyk*;
- b) dopuszczenie **rozdzielnej** pisowni z wyrazami zapisywanymi małą literą cząstek, takich jak: *super-*, *ekstra-*, *eko-*, *wege-*, *mini-*, *maksi-*, *midi-*, *mega-*, *makro-*, które mogą występować również jako samodzielne wyrazy, np.

miniwieża lub *mini wieża*, bo jest możliwe: *wieża* (w rozmiarze) *mini*;
superpomysł lub *super pomysł*, bo jest możliwe: *pomysł* *super*;
ekstrazarobki lub *ekstra zarobki*, bo jest możliwe: *zarobki* *ekstra*;
ekożywność lub *eko żywność*, bo jest możliwe: *żywność* *eko*.

Przed wyrazami pisanymi **wielką literą** możliwa jest pisownia tych cząstek z łącznikiem lub rozdzielna, np.

super-Europejczyk a. *super Europejczyk*,
ekstra-Samsung a. *estra Samsung*.

7. Dopuszczenie w parach wyrazów równorzędnych, podobnie lub identycznie brzmiących, występujących zwykle razem, trzech wersji pisowni:

- z łącznikiem, np. *tuż-tuż*; *trzask-prask*; *bij-zabij*;
- z przecinkiem, np. *tuż, tuż*; *trzask, prask*; *bij, zabij*;
- rozdzielnie, np. *tuż tuż*; *trzask prask*; *bij zabij*.

Słownik ortograficzny

A

Abramowianin, Abramowianka; Abramowianie (mieszkańcy dzielnicy Abramów)

Achilles

achillesowa: pięta achillesowa a. pięta Achillesowa, a. pięta Achillesa
(*fraz.* słaby punkt)

achillesowy a. Achillesowy (np. czyn = czyn Achillesa)

Adam (postać biblijna)

adamowa a. Adamowa wina (*fraz.* grzech pierworodny)

adamowy a. Adamowy (np. zeszyt = zeszyt Adama)

adamowy a. Adamowy strój (*fraz.* nagość)

Adelaide a. wyspa Adelaide; Wyspa Adelajdy, Wyspy Królowej Adelajdy

adidas (każde buty sportowe; nosić adidasy)

Adidas (marka obuwnicza i firma, buty tej marki; nosić Adidasy)

Adriatyk a. morze Adriatyk, a. Morze Adriatyckie

Afrykanin a. Afrykańczyk, Afrykanka; Afrykanie a. Afrykańczycy
(mieszkańcy kontynentu Afryka)

afrykanka (gatunek papugi)

Airbus (marka samolotów i firma, samolot tej marki; latać Airbusem)

Akaba a. zatoka Akaba

Akcjum a. przylądek Akcjum

Alaska a. półwysep Alaska

Albańczyk, Albanka; Albańczycy (obywatele państwa Albania)

albo by

ale by

aleja (np. aleja brukowana, główna, szeroka, w parku, zabytkowa),
ale w nazwach własnych:

Aleja Generała Władysława Andersa a. Aleja gen. Władysława Andersa, a. Al. Generała Władysława Andersa, a. Al. gen. Władysława Andersa

Aleja Najświętszej Maryi Panny a. Al. Najświętszej Maryi Panny

Aleja Niepodległości a. Al. Niepodległości

Aleja Obrońców Warszawy a. Al. Obrońców Warszawy

Aleja Prymasa Tysiąclecia a. **Al. Prymasa Tysiąclecia**

Aleja Róż a. **Al. Róż**

Aleja Solidarności a. **Al. Solidarności**

Aleja Sybiraków a. **Al. Sybiraków**

Aleja Tysiąclecia a. **Al. Tysiąclecia**

Aleja Włóknarzy a. **Al. Włóknarzy**

Aleja Wojciecha Korfanteo a. **Al. Wojciecha Korfanteo**

Aleja Wojska Polskiego a. **Al. Wojska Polskiego**

Aleje Jerozolimskie a. **Al. Jerozolimskie**

Aleje Ujazdowskie a. **Al. Ujazdowskie**

ależ by

Alfa Romeo (marka samochodów, samochód tej marki; jeździć Alfą Romeo)

Algierczyk, Algierka; Algierczycy (obywatele państwa Algieria i mieszkańcy miasta Algier)

Altacet (maść; posmarować kolano Altacetem)

Altaj a. **góry Altaj**; Altaj Gobijski, Altaj Kruszcowy, Altaj Mongolski

amerykaniec a. **Amerykaniec** (*lekc.* a. *iron.* o Amerykaninie)

Amerykanin, Amerykanka; Amerykanie (mieszkańcy kontynentów

Ameryka Północna i Południowa, obywatele państwa Stany Zjednoczone Ameryki)

amerykanka (rodzaj fotela lub sofy)

Amiranty a. **wyspy Amiranty**

Andamany a. **wyspy Andamany**; Mały Andaman, Andaman Środkowy

Andorczyk, Andorka; Andorczycy (obywatele państwa Andora i mieszkańcy miasta Andora)

Andrychowianin, Andrychowianka; Andrychowianie (mieszkańcy miasta Andrychów)

Andrzej

andrzejki (zabawa)

andrzejkowy (np. wieczór)

andrzejowy a. **Andrzejowy** (np. rower = rower Andrzeja)

Andy a. **góry Andy**; Andy Boliwijskie, Andy Ekwadorskie

angielka (bułka; szklanka; piec; rasa konia; sposób kopnięcia piłki)

anglik (rasa konia)

Anglik, Angielka; Anglicy (mieszkańcy Anglii, *pot.* mieszkańcy Wielkiej Brytanii)

angol a. **Angol** (*lekc.* a. *obraż.* o Angliku)

Anjou a. **wyspy Anjou**, a. **wyspy Anżu**

Antopolanin, Antopolanka; Antopolanie (mieszkańcy wsi, kolonii Antopol)

AntyAtlas a. **góry AntyAtlas**

Antyle a. wyspy **Antyle**; Małe Antyle, Wielkie Antyle

Apap (lek; zażyć Apap)

Apenin Abruzijski a. góry **Apenin Abruzijski**; Apenin Kalabryjski, Apenin Liguryjski

Apeniny Południowe a. góry **Apeniny Południowe**; Apeniny Północne, Apeniny Środkowe

Appalachy a. góry **Appalachy**

Apple (firma informatyczna, produkt tej firmy; kupić Apple'a)

apteka (np. apteka całodobowa, osiedlowa, przyszpitalna),
ale w nazwach własnych:

Apteka Centrum Leków a. apteka Centrum Leków

Apteka Dbam o Zdrowie a. apteka Dbam o Zdrowie

Apteka Feniks a. apteka Feniks

Apteka Kolejowa a. apteka Kolejowa

Apteka pod Orłem a. apteka Pod Orłem

Apteka Zdrowie i Uroda a. apteka Zdrowie i Uroda

Apteka Życzliwa a. apteka Życzliwa

Aral-kum a. pustynia **Aral-kum**

Aran a. wyspy **Aran**

archikatedra (np. archikatedra barokowa, lubelska, zabytkowa),
ale w nazwach własnych:

Archikatedra Chrystusa Króla

Archikatedra Świętego Jana Chrzciciela i Świętego

Jana Ewangelisty a. **Archikatedra św. Jana Chrzciciela**
i św. Jana Ewangelisty

arcybazylika (np. arcybazylika bogato zdobiona, laterańska, monumentalna),
ale w nazwach własnych:

Arcybazylika Najświętszego Zbawiciela, Świętego Jana
Chrzciciela i Świętego Jana Ewangelisty na Lateranie
a. **Arcybazylika Najświętszego Zbawiciela, św. Jana**
Chrzciciela i św. Jana Ewangelisty na Lateranie

arcybiskup

arcyciekawy

arcyklamstwo

arcyłgarz

arcy-Polak, arcy-Polka; arcy-Polacy

Ardeny a. góry **Ardeny**

Argentyńczyk, Argentynka; Argentyńczycy (obywatele państwa Argentyna)

Arlamowianin, Arlamowianka; Arlamowianie (mieszkańcy osady Arłamów)

Arystoteles

arystotelesowski

arystotelesowy a. **Arystotelesowy** (np. obraz świata = obraz świata

Arystotelesa)

Asus (firma technologiczna i marka sprzętów elektronicznych, produkt tej marki; pracować na Asusie)

Asturyjczyk, Asturyjka; Asturyjczycy (mieszkańcy regionu Asturia i historycznej krainy Asturia)

Asyżanin, Asyżanka; Asyżanie (mieszkańcy miasta Asyż)

Atakama a. **pustynia Atakama**

Ateńczyk, Atenka; Ateńczycy (mieszkańcy miasta Ateny)

Athabaska a. **przełęcz Athabaska**

Atlas a. **góry Atlas**; Atlas Wysoki, Atlas Tellski, Atlas Saharyjski

Auckland a. **przesmyk Auckland**

Audi (marka samochodów, samochód tej marki; kupić Audi)

Augiasz (postać mitologiczna)

augiaszowa a. **Augiaszowa stajnia** (*fraz.* wielki nieporządek)

Augustowianin, Augustowianka; Augustowianie (mieszkańcy miasta Augustów)

Australijczyk, Australijka; Australijczycy (mieszkańcy kontynentu Australia)

Austriak, Austriaczka; Austriacy (obywatele państwa Austria)

Azjata, Azjatka; Azjaci (mieszkańcy kontynentu Azja)

Azory a. **wyspy Azory**

aż by

B

Babimościanin, Babimościanka; Babimościanie (mieszkańcy miasta Babimost)

Bach: Jan Sebastian Bach

bachowski

Bachórzanin, Bachórzanka; Bachórzanie (mieszkańcy wsi Bachórz)

Bachtin: Michał a. Michaił Bachtin

bachtinowski

Bachus (postać mitologiczna)

bachusowy a. **Bachusowy** (np. wieniec = wieniec Bachusa)

bachusowy a. **Bachusowy sługa** (*fraz.* człowiek nadużywający alkoholu)

Badeńczyk, Badenka; Badeńczycy (mieszkańcy krainy Badenia)

Bagdadczyk, Bagdadka; Bagdadczycy (mieszkańcy miasta Bagdad)

Bahamy a. wyspy **Bahamy**

Bajdarskie Wrota a. przełęcz **Bajdarskie Wrota**

Bajkał a. jezioro **Bajkał**

baju baju a. **baju-baju**, a. **baju**, **baju**

Bakijczyk, **Bakijka**; **Bakijczycy** (mieszkańcy miasta Baku)

Balaton a. jezioro **Balaton**; **Mały Balaton**, **Wzgórza Balatońskie**

Baleary a. wyspy **Baleary**

Bali a. wyspa **Bali**

balijczyk (*pot.* kot balijski)

Balijczyk, **Balijka**; **Balijczycy** (mieszkańcy wyspy Bali)

Bałtyk a. morze **Bałtyk**, a. **Morze Bałtyckie**

Bałucianin, **Bałucianka**; **Bałucianie** (mieszkańcy dzielnicy Bałuty)

Bangka a. wyspa **Bangka**

bar (np. bar osiedlowy, studencki, ulubiony),

ale w nazwach własnych:

Bar Mleczny Pierożek a. **bar mleczny Pierożek**

Bar Piw-Paw a. **bar Piw-Paw**

Bar Prosto z Beczki a. **bar Prosto z Beczki**

Bar Staromiejski a. **bar Staromiejski**

Bar Turysta a. **bar Turysta**

Bar u Miśka a. **bar U Miśka**

Bar Worek Kości a. **bar Worek Kości**

Bar Znajomi Znajomych a. **bar Znajomi Znajomych**

Barcelończyk, **Barcelonka**; **Barcelończycy** (mieszkańcy miasta Barcelona)

Barłożanin, **Barłożanka**; **Barłożanie** (mieszkańcy wsi, osady, kolonii Barłogi)

basen (np. basen Morza Bałtyckiego, basen Scotia),

ale:

Basen Bornholmski

Basen Grenlandzki

Basen Labradorski

Basen Panamski

Basen Paryski

Basen Południowo-Zachodni

Basen Przylądkowy

Basen Zachodnioaustralijski

Zachodni Basen Scotia

Bask, **Baskijka**; **Baskowie** (mieszkańcy regionu Baskonia i historycznej krainy Baskonia)

baskijka (beret)

Batożanin, **Batożanka**; **Batożanie** (mieszkańcy przysiółka Batogi)

Bawarczyk, Bawarka; Bawarczycy (mieszkańcy kraju związkowego Bawaria)
bawarka (napój)

bazylika (np. bazylika barokowa, jasnogórska, prymasowska; bazylika
mniejsza, bazylika patriarchalna, bazylika większa),
ale w nazwach własnych:

Bazylika Grobu Świętego

Bazylika Katedralna Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny

Bazylika Kolegiacka Grobu Bożego

Bazylika Mariacka

Bazylika Matki Boskiej Królowej Pokoju

Bazylika Matki Bożej z Góry Karmel

Bazylika Najświętszej Marii Panny i Świętego Bartłomieja

a. **Bazylika Najświętszej Marii Panny i św. Bartłomieja**

Bazylika Najświętszej Marii Panny od Aniołów

Bazylika Świętego Piotra a. Bazylika św. Piotra

**Bazylika Świętego Wawrzyńca za Murami a. Bazylika
św. Wawrzyńca za Murami**

Belg, Belgijka; Belgowie (obywatele państwa Belgia)

belgijka (taniec)

Beldany a. jezioro Beldany

Belt a. cieśnina Belt; Mały Belt, Wielki Belt, Belt Langelandzki, Belt Samsø

Bentley (marka samochodów, samochód tej marki; kupić Bentleya)

berlinka (pojazd konny; barka)

Berlińczyk, Berlinianka; Berlińczycy (mieszkańcy miasta Berlin)

bermudy (rodzaj spodni)

Bermudy a. wyspy Bermudy

Berneńczyk, Bernenka; Berneńczycy (mieszkańcy kantonu Berno i miasta
Berno)

Białorusin, Białorusinka; Białorusini (obywatele państwa Białoruś)

Białostoczanin, Białostoczanka; Białostoczanie (mieszkańcy Białostockiego
i miasta Białystok)

bij zabij a. bij-zabij, a. bij, zabij

bikini (kobięcy strój plażowy)

Bikini a. wyspy Bikini

bim bam bom a. bim-bam-bom, a. bim, bam, bom

Biseptol (lek; zażyć Biseptol)

bistro (np. bistro niewielkie, modne, przytulne),
ale w nazwach własnych:

Bistro Coolturka a. bistro Coolturka

Bistro jak w Domku a. bistro Jak w Domku

Bistro na Placu a. bistro Na Placu

Bistro przy Peronie a. bistro Przy Peronie

Bistro Pyszna Micha a. bistro Pyszna Micha

Bistro Szybki Kęs a. bistro Szybki Kęs

Bistro u Dziewczyn a. bistro U Dziewczyn

Bistro Zielnik a. bistro Zielnik

bla bla bla a. bla-bla-bla, a. bla, bla, bla

Bled a. jezioro Bled

blonia (np. błonia nadodrzańskie, rozległe, zielone),

ale w nazwach własnych:

Bielskie Błonia

Błonia

Błonia Mogiłskie

Błonia Wilanowskie

Jasne Błonia

bo by

Borneo a. wyspa Borneo

Bornholm a. wyspa Bornholm; Rynna Bornholmska, Głębia Bornholmska

Bosfor a. cieśnina Bosfor

bostonka (choroba)

Bostończyk, Bostonka; Bostończycy (mieszkańcy miasta Boston)

Brabanczyk, Brabantka; Brabantczycy (mieszkańcy krainy Brabancja)

brama (np. brama kamienicy, miejska, średniowieczna),

ale w nazwach własnych:

Brama Damasceńska

Brama Dawida

Brama do Miasta Zmarłych (kaplica cmentarna w Krakowie)

Brama Floriańska

Brama Matki Bożej Zwycięskiej

Brama Skajska

Brama Syjońska

Brama Świętego Szczepana a. Brama św. Szczepana

Brama Złota

Ostra Brama

Brasilijszyk, Brasilijka; Brasilijszycy (mieszkańcy miasta Brasília)

Bratysławianin, Bratysławianka; Bratysławianie (mieszkańcy miasta Bratysława)

Brazylijszyk, Brazylija; Brazylijszycy (obywatele państwa Brazylia)

Brecht: Bertolt Brecht

brechtowski

Brenner a. przełęcz Brenner

bretończyk (rasa psa)

Bretończyk, Bretonka; Bretończycy (mieszkańcy regionu Bretania)

Brochowanin, Brochowianka; Brochowanie (mieszkańcy Osiedla Brochów)

Bronowiczanin, Bronowiczanka; Bronowiczanie (mieszkańcy dzielnicy miasta, wsi Bronowice)

Brukselczyk, Brukselka; Brukselczycy (mieszkańcy miasta Bruksela)

brukselka (warzywo)

bruzda (np. bruzda lodowcowa),

ale w nazwach własnych:

Bruzda Hronu

Bruzda Zbąszyńska

Brzezinianin, Brzezinianka; Brzezinianie (mieszkańcy miasta, wsi Brzeziny)

buff (sportowa chusta do biegania, jazdy na nartach, rowerze; nosić buff)

Buff (marka odzieżowa, wielofunkcyjne chusty kominowe tej marki; kupić Buff, nosić Buff)

Bugatti (marka samochodów, samochód tej marki; jeździć Bugatti)

Bukowo a. jezioro Bukowo

bulwar (np. bulwar nadbrzeżny, nad rzeką, w mieście),

ale w nazwach własnych:

Bulwar Czarnej Przemszy

**Bulwar Księdza Aleksandra Zienkiewicza a. Bulwar
ks. Aleksandra Zienkiewicza**

Bulwar Nadmorski im. Feliksa Nowowiejskiego

Bulwar Nadwarciański

Bulwar Piastowski

Bulwar Saint-Germain

Bulwar Xawerego Dunikowskiego

Bulwar Zachodzącego Słońca

Bulwar Zygmunta II Augusta

Bulwary Dietla

Bulwary im. Marszałka Józefa Piłsudskiego

Bulwary Juliusza Słowackiego

Bulwary Marszałków

Bulwary Wiślane

Bułgar, Bułgarka; Bułgarzy (obywatele państwa Bułgaria)

bum cyk cyk a. bum-cyk-cyk, a. bum, cyk, cyk

Buszczanin, Buszczanka; Buszczanie (mieszkańcy miasta Busko-Zdrój)

Bydgoszczanin, Bydgoszczanka; Bydgoszczanie (mieszkańcy Bydgoskiego i miasta Bydgoszcz)

byleby

Byron: George Gordon Byron

byronowski

Bysowianin, Bysowianka; Bysowianie (mieszkańcy kolonii Bysów)

Bystra a. góra Bystra

Bystra a. potok Bystra; Jaskinia Bystrej, Dolina Bystrej, Wywierzysko
Bystrej

Bytomianin, Bytomianka; Bytomianie (mieszkańcy miasta Bytom a. Bytom
Odrzański)

C

Cadillac (marka samochodów i firma, samochód tej marki; jeździć
Cadillakiem)

Camel (marka papierosów, papieros tej marki; palić Camele)

Canon (firma technologiczna, produkt tej firmy; robić zdjęcia Canonem)

Capri a. wyspa Capri

Carmen (marka papierosów, papieros tej marki; palić Carmeny)

Cejlon a. wyspa Cejlon

Cejlończyk, Cejlonka; Cejlończycy (mieszkańcy wyspy Cejlon)

Ceklarzanin, Ceklarzanka; Ceklarzanie (mieszkańcy przysiółka Ceklarze)

Celebes a. morze Celebes

Celebes a. wyspa Celebes

cerkiew (np. cerkiew drewniana, prawosławna, unicka, zdesakralizowana),
ale w nazwach własnych:

**Cerkiew Konkatedralna Świętego Jana Teologa a. Cerkiew
konkatedralna św. Jana Teologa**

Cerkiew Opieki Matki Bożej i Poczajowskiej Ikony Matki Bożej

Cerkiew Przemienienia Pańskiego

**Cerkiew Przeniesienia Relikwii Świętego Mikołaja z Miry
Licyjskiej do Bari a. Cerkiew Przeniesienia Relikwii
św. Mikołaja z Miry Licyjskiej do Bari**

**Cerkiew pw. Świętego Ducha a. Cerkiew pw. św. Ducha,
a. Cerkiew pod wezwaniem Świętego Ducha, a. Cerkiew
pod wezwaniem św. Ducha**

**Cerkiew Ścięcia Głowy Świętego Jana Chrzciciela a. Cerkiew
Ścięcia Głowy św. Jana Chrzciciela**

**Cerkiew Świętych Cyryla i Metodego a. Cerkiew św. św. Cyryla
i Metodego**

Cerkiew Świętych Niewiast Niosących Wonności

Cerkiew Tichwińskiej Ikony Matki Bożej

Cerkiew Zaśnięcia Matki Bożej

cha cha a. **cha-cha**, a. **cha, cha**; **ha ha** a. **ha-ha**, a. **ha, ha**

Chalkidiki a. **półwysep Chalkidiki**, a. **Półwysep Chalcydycki**

Chanel: **Coco Chanel**

chanelowski

Changaj a. **góry Changaj**, a. **Góry Changajskie**

Charga a. **oaza Charga**

Chebzanin, Chebzianka; Chebzianie (mieszkańcy dzielnicy Chebzie)

Chelmiec a. **góra Chelmiec**

Chevrolet (marka samochodów i firma, samochód tej marki; jeździć Chevroletem)

chi chi a. **chi-chi**, a. **chi, chi**

chińczyk (gra)

Chińczyk, Chinka; Chińczycy (obywatele państwa Chiny)

Chios a. **wyspa Chios**

chlast prast a. **chlast-prast**, a. **chlast, prast**

Chocholowianin, Chocholowianka; Chocholowanie (mieszkańcy wsi Chochółów)

Chopin: Fryderyk Chopin a. **Szopen**

chopinowski a. **szopenowski**

Chorwat, Chorwatka; Chorwaci (obywatele państwa Chorwacja)

Chrysler (marka samochodów, samochód tej marki; kupić Chryslera)

Chrystus

chrystusowy a. **Chrystusowy** (np. uczeń = uczeń Chrystusa)

chrystusowy a. **Chrystusowy wiek** (*fraz.* 33 rok życia)

chybil trafil a. **chybil-trafil**, a. **chybil, trafil**

Chylonianin, Chylonianka; Chylonianie (mieszkańcy dzielnicy Chylonia)

ciach mach a. **ciach-mach**, a. **ciach, mach**

Ciechanowianin, Ciechanowianka; Ciechanowanie (mieszkańcy miasta Ciechanów)

cieśnina (np. **cieśnina morska**, wąska; **cieśnina Bosfor**, **cieśnina Luzon**, **cieśnina Otranto**),

ale:

Cieśnina Cooka

Cieśnina Drake’a

Cieśnina Florydzka

Cieśnina Gibraltarska

Cieśnina Hudsona

Cieśnina Kennedy’ego

Cieśnina Królowej Charlotty

Cieśnina Magellana

Cieśnina McClintocka

Cieśnina Melville’a

Cisowianka (marka wody butelkowanej, produkt tej marki; pić Cisowiankę)

cmentarz (np. cmentarz katolicki, wileński, wojskowy, zabytkowy),

ale w nazwach własnych:

Cmentarz Boża Męka a. Cmentarz przy Bożej Męce

Cmentarz Centralny

Cmentarz Elsnerów

Cmentarz Komunalny nr 2 im. Ofiar II Wojny Światowej

Cmentarz Łyczakowski

Cmentarz na Rossie

Cmentarz Orląt Lwowskich

Cmentarz Poległych

Cmentarz Powązkowski

Cmentarz Rakowicki

Cmentarz Starofarny

Cmentarz Świętej Rodziny a. Cmentarz św. Rodziny

Cmentarz Żołnierzy Włoskich

Coca-Cola (marka i producent napojów bezalkoholowych, napój tej marki;

pić Coca-Colę)

Conrad: Józef a. Joseph Conrad

conradowski a. konradowski

curaçao a. curacao (likier pomarańczowy)

Curaçao a. wyspa Curaçao

Cuszima a. wyspy Cuszima

Cyceron a. Cicero

cyceronowski a. cyceroński, a. cyceroniański

Cykarzewianin, Cykarzewianka; Cykarzewianie (mieszkańcy osady

Cykarzew)

Cyklady a. wyspy Cyklady

Cypryczyk, Cypryjka; Cypryjczycy (obywatele państwa Cypr)

Czad a. jezioro Czad

Czantoria a. góra Czantoria; Wielka Czantoria, Mała Czantoria

Czarnogórzanin, Czarnogórzanka; Czarnogórzanie (obywatele państwa

Czarnogóra)

Czarnowodzianin, Czarnowodzianka; Czarnowodzianie (mieszkańcy miasta,

osady, przysiółka Czarna Woda)

Czarny Staw Gąsienicowy a. jezioro **Czarny Staw Gąsienicowy**, a. **Czarny Staw pod Kościelcem**

Czarny Staw pod Rysami a. jezioro **Czarny Staw pod Rysami**, a. **Czarny Staw nad Morskim Okiem**

Czarny Staw w Dolinie Pięciu Stawów a. jezioro **Czarny Staw w Dolinie Pięciu Stawów**

Czatyrdah a. góra **Czatyrdah**

Czech, Czeska; Czesi (obywatele państwa Czechy)

czeska (rodzaj buta)

Częstochowiak, Częstochowianka; Częstochowiacy (*pot.* mieszkańcy miasta Częstochowa)

Częstochowianin, Częstochowianka; Częstochowanie (mieszkańcy miasta Częstochowa)

Czorsztynianin, Czorsztynianka; Czorsztynianie (mieszkańcy wsi Czorsztyn)

czyli by

Ć

Ćmielowianin, Ćmielowianka; Ćmielowianie (mieszkańcy miasta Ćmielów)

Ćwikielnianin, Ćwikielnianka; Ćwikielnianie (mieszkańcy kolonii Ćwikielnia)

D

Dagestańczyk, Dagestanka; Dagestańczycy (mieszkańcy regionu Dagestan)

Dakotyńczyk, Dakotyjka; Dakotyńczycy (mieszkańcy stanu Dakota)

dalmatyńczyk (rasa psa)

Dalmatyńczyk, Dalmatka a. Dalmatynka; Dalmatyńczycy (mieszkańcy krainy Dalmacja)

Dankowiczanie, Dankowiczanka; Dankowiczanie (mieszkańcy wsi Dankowice)

Dante: Dante Alighieri

dantejski

Dardanele a. cieśnina **Dardanele**

Dargosławianin, Dargosławianka; Dargosławianie (mieszkańcy osady Dargosław)

Darłowianin, Darłowianka; Darłowianie (mieszkańcy miasta Darłowo)

Darwin: Karol a. Charles Darwin

darwinowski

Dąbie a. jezioro **Dąbie**

Dejguny a. jezioro **Dejguny**

Dekan a. wyżyna **Dekan**

Delhijczyk, Delhijka; Delhijczycy (mieszkańcy terytorium związkowego Delhi i miasta Delhi a. Nowe Delhi)

Dell (firma technologiczna i marka sprzętów elektronicznych, produkt tej marki; pracować na Dellu)

Delos a. wyspa **Delos**

Dickens: Karol a. Charles Dickens

dickensowski

ding dong a. **ding-dong**, a. **ding, dong**

disnejowski

Disney: Walt Disney

dlatego by

Dłużanin, Dłużanka; Dłużanie (mieszkańcy wsi, osady, przysiółka Długie)

Dobroszynianin, Dobroszynianka; Dobroszynianie (mieszkańcy kolonii Dobroszyn)

dolina (np. dolina ryftowa, doliny płaskodenne; **dolina Bekaa, dolina Jezreel**),

ale:

Dolina Cedronu

Dolina Ciemnosmreczyńska

Dolina do Regli

Dolina Jordanu

Dolina Krzemowa

Dolina Pięciu Stawów Spiskich

Dolina Zielona Kieżmarska

Dolina Złomisk

Nowa Dolina

Święta Dolina Inków

Dominika a. wyspa **Dominika**

dopóki by

Dorzeczanin, Dorzeczanka; Dorzeczanie (mieszkańcy osady Dorzecze)

Drawsko a. jezioro **Drawsko**

Dreźnieńczyk, Dreznenka; Dreźnieńczycy (mieszkańcy miasta Drezno)

Dręstwo a. jezioro **Dręstwo**

Druzno a. jezioro **Druzno**

Dubajczyk, Dubajka; Dubajczycy (mieszkańcy emiratu Dubaj i miasta Dubaj)

Dublińczyk, Dublinka a. Dublinianka; Dublińczycy (mieszkańcy miasta Dublin)

Dumas: Aleksander a. Alexandre Dumas
dumasowski

Duńczyk, Dunka; Duńczycy (obywatele państwa Dania)

dylu dylu a. dylu-dylu, a. dylu, dylu

Dzierzgoń a. jezioro Dzierzgoń

E

Edwinowianin, Edwinowianka; Edwinowianie (mieszkańcy osady Edwinowo)

Edynburszyk, Edynburka; Edynburszycy (mieszkańcy miasta Edynburg)

Edyp (postać mitologiczna)

edypowa a. Edypowa zagadka (*fraz.* zagadka trudna do odgadnięcia)

edypowy a. Edypowy (np. kompleks = *psych.* kompleks Edypa)

Egina a. wyspa Egina

Egipcjanin, Egipcjanka; Egipcjanie (obywatele państwa Egipt)

Einstein: Albert Einstein

einsteinowski

eko (być eko)

ekołaka a. eko łąka

ekożywność a. eko żywność

eks (były, dawny; być czymś eks)

eksmąż a. eks mąż

ekspremier a. eks premier

eksprezydent a. eks prezydent

ekstra (dodatkowy, bardzo dobry, świetny)

ekstra (dodatkowo, bardzo dobrze, świetnie; np. zarabiać ekstra)

ekstraduże a. ekstra duże

ekstraklasa (najwyższa klasa rozgrywek sportowych)

ekstraklasa a. ekstra klasa

ekstranowoczesny a. ekstra nowoczesny

ekstra-Philips a. ekstra Philips

ekstrapieniądze a. ekstra pieniądze

ekstrawydutki a. ekstra wydatki

ekstrazarobki a. ekstra zarobki

ekstrazespół a. **ekstra zespół**

Ekwadorczyk, **Ekwadorka**; **Ekwadorczycy** (obywatele państwa Ekwador)

Elba a. **wyspa Elba**

Elblązanin, **Elblązanka**; **Elblążanie** (mieszkańcy miasta Elbląg)

Elbrus a. **góra Elbrus**

Elefanta a. **wyspa Elefanta**

Elefantyna a. **wyspa Elefantyna**

Eliaszewianin, **Eliaszewianka**; **Eliaszewianie** (mieszkańcy przysiółka Eliaszew)

Elizówczanin, **Elizówczanka**; **Elizówczanie** (mieszkańcy kolonii Elizówka)

Eldycianin, **Eldycianka**; **Eldycianie** (mieszkańcy wsi, osady Ełdyty)

Erie a. **jezioro Erie**

Erytrejczyk, **Erytrejka**; **Erytrejczycy** (obywatele państwa Erytrea)

Estończyk, **Estonka**; **Estończycy** (obywatele państwa Estonia)

esy floresy a. **esy-floresy**, a. **esy**, **floresy**

Etiopczyk, **Etiopka**; **Etiopczycy** (obywatele państwa Etiopia)

Eubea a. **wyspa Eubea**

Euklides

euklidesowa a. **Euklidesowa** (*mat.* geometria euklidesowa a. Euklidesowa)

euklidesowy a. **Euklidesowy** (np. wzór = wzór Euklidesa)

Europejczyk, **Europejka**; **Europejczycy** (mieszkańcy kontynentu Europa)

Ezop

ezopowa a. **Ezopowa mowa** (*fraz.* aluzyjna mowa)

ezopowy a. **Ezopowy** (np. ezopowe a. Ezopowe bajki = bajki Ezopa)

ezopowy a. **Ezopowy język** (*fraz.* aluzyjny język)

F

Fanta (marka napojów bezalkoholowych, napój tej marki; pić Fantę)

Farvel a. **przyłodek Farvel**

Faust (postać literacka)

faustowski

Felinianin, **Felinianka**; **Felinianie** (mieszkańcy dzielnicy miasta, wsi, przysiółka Felin)

Ferrari (marka samochodów i firma, samochód tej marki; kupić Ferrari)

Fidiasz

fidiaszowski

fidiaszowy a. **Fidiaszowy** (np. posąg = posąg Fidiasza)

Fidži a. **wyspy Fidži**

Fidżyjczyk, Fidżyjka; Fidżyjczycy (mieszkańcy wyspy Fidži i obywatele państwa Fidži)

fiki miki a. **fiki-miki**, a. **fiki, miki**

Fin, Finka; Finowie a. **Finlandczyk, Finlandka; Finlandczycy** (obywatele państwa Finlandia)

finka (rodzaj noża)

Finlandczyk, Finlandka; Finlandczycy a. **Fin, Finka; Finowie** (obywatele państwa Finlandia)

Finn (klasa jachtu, jacht w tej klasie)

Fionia a. **wyspa Fionia**

Florentczyk, Florentynka; Florentczycy a. **Florentyńczyk, Florentynka; Florentyńczycy** (mieszkańcy Florencji i mieszkańcy dawnej Republiki Florenckiej)

florentynka (ciastko)

Florentyńczyk, Florentynka; Florentyńczycy a. **Florentczyk, Florentynka; Florentczycy** (mieszkańcy Florencji i mieszkańcy dawnej Republiki Florenckiej)

Flores a. **morze Flores**

Floryda a. **półwysep Floryda**

Ford (marka samochodów i firma, samochód tej marki; jeździć Fordem)

francuz (klucz francuski; pieczywo; warkocz)

Francuz, Francuzka, Francuzi (obywatele państwa Francja)

Fredro: Aleksander Fredro

fredrowski

Frelichowianin, Frelichowianka; Frelichowianie (mieszkańcy wsi Frelichów)

Freud: Zygmunt a. Sigmund Freud

freudowski

Fromborzanin, Fromborzanka; Fromborzanie (mieszkańcy miasta Frombork)

Fukier: Jerzy Fukier

fukierowski

G

gadu gadu a. **gadu-gadu**, a. **gadu, gadu**

Galapagos a. **wyspy Galapagos**, a. **Wyspy Żółwie**

Galwe a. **jezioro Galwe**

Galaduś a. **jezioro Galaduś**

Gambijczyk, Gambijka; Gambijczycy (obywatele państwa Gambia)

garb (wzniesienie; np. garb tektoniczny),

ale w nazwach własnych:

Garb Lubawski

Garb Oszmiański

Garb Pińczowski

Garb Tarnogórski

Garb Ząbkowicki

Jalowcowy Garb

Garda a. jezioro **Garda**

Gardno a. jezioro **Gardno**

Gaulle, de Gaulle: Charles de Gaulle

gaullistowski

Gdańszczanin, Gdańszczanka; Gdańszczanie (mieszkańcy Gdańskiego i miasta Gdańsk)

Genezaret a. jezioro **Genezaret**, a. **Jezioro Galilejskie**, a. **Jezioro Tyberiadzkie**

Genuńczyk, Genuenka; Genuńczycy (mieszkańcy miasta Genua)

Gliwiczanin, Gliwiczanka; Gliwiczanie (mieszkańcy miasta Gliwice)

Gnatowianin, Gnatowianka; Gnatowianie (mieszkańcy wsi, kolonii Gnatowo)

Gobi a. pustynia **Gobi**

Godulanin, Godulanka; Godulanie (mieszkańcy dzielnicy Godula)

Goethe: Johann Wolfgang Goethe

goethowski

Gogol: Mikołaj a. Nikołaj Gogol

gogolowski

Goldopiwo a. jezioro **Goldopiwo**

Gopło a. jezioro **Gopło**

Gorzowianin, Gorzowianka; Gorzowianie (mieszkańcy Gorzowskiego i miasta Gorzów Wielkopolski)

Gorzykowianin, Gorzykowianka; Gorzykowianie (mieszkańcy wsi Gorzykowo)

gospoda (np. gospoda przydrożna, wiejska),

ale w nazwach własnych:

Gospoda Jamneńska a. **gospoda Jamneńska**

Gospoda Kolibecka a. **gospoda Kolibecka**

Gospoda Kwaśnica a. **gospoda Kwaśnica**

Gospoda Kwiaty Polskie a. **gospoda Kwiaty Polskie**

Gospoda nad Zimną Rzeczką a. **gospoda Nad Zimną Rzeczką**

Gospoda Pękata Chata a. **gospoda Pękata Chata**

Gospoda pod Zygmuntem a. **gospoda Pod Zygmuntem**

Gospoda u Hanki i Jędrusia a. **gospoda U Hanki i Jędrusia**

Gościechowanin, Gościechowanika; Gościechowanie (mieszkańcy osady Gościechowo)

Gotlandia a. **wyspa Gotlandia**; **Głębia Gotlandzka**

góra (np. **góra skalista, stroma; góra Dębowiec, góra Hawrań, góra Mnich, góra Szyndzielnia**),

ale:

Babia Góra

Góra Kościuszki

Góra Oliwna

Góra Świętej Anny a. **Góra św. Anny**

Góra Zgorszenia

góry (np. **góry fałdowe, góry zrębowe; góry Hindukusz, góry Pamir**),

ale:

Góry Domeyki

Góry Izerskie

Góry Kaskadowe

Góry Pilsudskiego

Góry Przewalskiego

Góry Skaliste

Góry Strzeleckiego

Góry Świętokrzyskie

Góry Transantarktyczne

Góry Wschodnioserbkie

Górzycanin, Górzycanka; Górzycanie (mieszkańcy wsi, przysiółka Górzycy)

Grek, Greczynka; Grecy (obywatele państwa Grecja)

Grenlandczyk, Grenlandka; Grenlandczycy (mieszkańcy wyspy Grenlandia)

Grenlandia a. **wyspa Grenlandia**

Gripex (lek; zażyć Gripex)

Grottger: Artur Grottger

grottgerowski

Gruzin, Gruzinka; Gruzini (obywatele państwa Gruzja)

grzbiet (np. **grzbiet górski, podmorski, śródoceaniczny; grzbiet Jan Mayen, grzbiet Reykjanes, grzbiet Scotia**),

ale:

Grzbiet Afrykańsko-Antarktyczny

Grzbiet Aleucki

Grzbiet Blake’a
Grzbiet Geofizyków
Grzbiet Kamienicki
Grzbiet Kiusiu-Palau
Grzbiet Północnoatlantycki
Grzbiet Tenczyński
Grzbiet Wielorybi
Kozi Grzbiet

Grzybowianin, Grzybowianka; Grzybowianie (mieszkańcy dzielnicy miasta, wsi, osady, przysiółka Grzybowo)

gul gul a. gul-gul, a. gul, gul

Gwatemalczyk, Gwatemalka; Gwatemalczycy (obywatele państwa Gwatemala i miasta Gwatemala)

Gwinejczyk, Gwinejka; Gwinejczycy (obywatele państwa Gwineja)

H

ha ha a. ha-ha, a. ha, ha; cha cha a. cha-cha, a. cha, cha

Haitańczyk, Haitanka; Haitańczycy (obywatele państwa Haiti i mieszkańcy wyspy Haiti)

Hajnan a. wyspa Hajnan

Hajnówczanin, Hajnówczanka; Hajnówczanie (mieszkańcy miasta, kolonii Hajnówka)

Halembianin, Halembianka; Halembianie (mieszkańcy dzielnicy Halemba)

Hamlet (postać literacka)

hamletowski

hamletyczny

Hańcza a. jezioro Hańcza

Harkłowianin, Harkłowianka; Harkłowianie (mieszkańcy wsi Harkłowa)

Hawajczyk, Hawajka; Hawajczycy (mieszkańcy wysp Hawaje)

Hawaje a. wyspy Hawaje

hawajka (ptak)

Hawrań a. góra Hawrań

Hażanin, Hażanka; Hażanie (mieszkańcy miasta Haga)

Hebrydy a. wyspy Hebrydy; Hebrydy Wewnętrzne, Hebrydy Zewnętrzne,
Nowe Hebrydy

Hegel: Georg Wilhelm Friedrich Hegel

heglowski

Heineken (marka piwa, piwo tej marki; pić Heinekena)

- Hel** a. **półwysep Hel**, a. **Półwysep Helski**; Mierzeja Helska
Helsińczyk, **Helsinki**; **Helsińczycy** (mieszkańcy miasta Helsinki)
Hepatil (lek; zażywać Hepatil)
herkules (siłacz)
Herkules a. **Herakles** (postać mitologiczna)
herkulesowy a. **Herkulesowy** (np. czyn = czyn Herkulesa)
herkulesowy a. **Herkulesowy trud** a. **wysilek** (*fraz.* przekraczający ludzkie siły)
herod (despota, okrutnik)
Herod
herod-baba
herodowy (despotyczny, okrutny)
herodowy a. **Herodowy** (np. żołnierz = żołnierz Heroda)
herody (ludowe przedstawienie)
Hindukusz a. **góry Hindukusz**; Hindukusz Wschodni, Hindukusz Zachodni
Hiob (postać biblijna)
hiobowa a. **Hiobowa wieść** (*fraz.* tragiczna, przynębiająca wiadomość)
hiobowy a. **Hiobowy** (np. los = los Hioba)
hip hop a. **hip-hop**, a. **hip**, **hop**
hiperalgezja (*med.*)
hipercholesterolemia (*med.*)
hiperdźwięk a. **hiper dźwięk**
hiperekspresja a. **hiper ekspresja**
hiperesteta a. **hiper esteta**
hiperkinezja (*med.*)
hiperkredyt a. **hiper kredyt**
hiperrealizm (nurt w sztuce)
hiperrealistyczny (od: hiperrealizm)
hiperrealistyczny a. **hiper realistyczny**
Hipokrates
hipokratesowy a. **Hipokratesowy** (np. etos = etos Hipokratesa)
Hiszpan, **Hiszpanka**; **Hiszpanie** (obywatele państwa Hiszpania)
hiszpanka (choroba; bluzka; sukienka)
ho ho ho a. **ho-ho-ho**, a. **ho, ho, ho**, a. **ho! ho! ho!**
hokkaido (gatunek dyni; rasa psa)
Hokkaido a. **wyspa Hokkaido**
holender (figura w jeździe figurowej; urządzenie; wiatrak)
Holender, **Holenderka**; **Holendrzy** (obywatele państwa Holandia)
holenderka (dachówka; rasa krów; rodzaj łyżwy)
Hołudbanin, **Hołudblanka**; **Hołudbanie** (mieszkańcy wsi, osady Hołudbla)

Homer

homerowski

homerowy a. **Homerowy** (np. epos = epos Homera)

homerycki

Honda (marka samochodów i firma, samochód tej marki; kupić Hondę)

Honsiu a. **wyspa Honsiu**

hop hop a. **hop-hop**, a. **hop**, **hop**

hop siup a. **hop-siup**, a. **hop**, **siup**

horacjański a. **horacjuszowski**

Horacjusz a. **Horacy**

Horeszkowiczanie, **Horeszkowiczanka**; **Horeszkowiczanie** (mieszkańcy kolonii Horeszkowice)

Horn a. **przyłodek Horn**

Horn a. **wyspa Horn**

hotel (np. hotel butikowy, miejski, tani, trzygwiazdkowy),
ale w nazwach własnych:

Hotel Hilton a. **hotel Hilton**

Hotel Piast a. **hotel Piast**

Hotel pod Różą a. **hotel Pod Różą**

Hotel Polonia a. **hotel Polonia**

Hotel Prezydencki a. **hotel Prezydencki**

Hotel Różany Gaj a. **hotel Różany Gaj**

Hotel Zamkowy a. **hotel Zamkowy**

Hrubieszowianin, **Hrubieszowianka**; **Hrubieszowianie** (mieszkańcy miasta Hrubieszów)

hu hu ha a. **hu-hu-ha**, a. **hu**, **hu**, **ha**

Hucianin, **Hucianka**; **Hucianie** (mieszkańcy miasta, dzielnicy miasta, wsi, osady, kolonii, przysiółka Huta)

Hyżnianin, **Hyżnianka**; **Hyżnianie** (mieszkańcy wsi Hyżne)

I

i by

Ibiza a. **wyspa Ibiza**

Ibsen: Henryk a. Henrik Ibsen

ibsenowski

ignacjański

Ignacy: św. Ignacy Loyola a. Święty Ignacy Loyola

Ikar (postać mitologiczna)

Ikaria a. wyspa **Ikaria**

ikarowy a. **Ikarowy** (np. upadek = upadek Ikara)

ikarowy a. **Ikarowy lot** (*fraz.* śmiało, ryzykowne przedsięwzięcie)

Hawianin, **Hawianka**; **Hawianie** (mieszkańcy miasta Hawa)

Imielinianin, **Imielnianka**; **Imielnianie** (mieszkańcy miasta, dzielnicy miasta, osady Imielin)

Imielniczanin, **Imielniczanka**; **Imielniczenie** (mieszkańcy Osiedla Imielnica)

İnsko a. jezioro **İnsko**

Irlandczyk, **Irlandka**; **Irlandczycy** (obywatele państwa Irlandia i mieszkańcy wyspy Irlandia)

Irlandia a. wyspa **Irlandia**

Islandczyk, **Islandka**; **Islandczycy** (obywatele państwa Islandia i mieszkańcy wyspy Islandia)

Istebnianin, **Istebnianka**; **Istebnianie** (mieszkańcy wsi Istebna)

Istria a. półwysep **Istria**

Itaka a. wyspa **Itaka**

italianiec a. **Italianiec** (*lekc.* a. *obraż.* o Włochu)

Iwoniczanin, **Iwoniczanka**; **Iwoniczenie** (mieszkańcy miasta Iwonicz-Zdrój i wsi Iwonicz)

Izabelinianin, **Izabelinianka**; **Izabelinianie** (mieszkańcy wsi, osady, kolonii Izabelin)

J

Jachciczanie, **Jachciczanka**; **Jachciczenie** (mieszkańcy Osiedla Jachcice)

Jaguar (marka samochodów i firma, samochód tej marki; kupić Jaguara)

jaguar (zwierzę)

Jamajczyk, **Jamajka**; **Jamajczycy** (obywatele państwa Jamajka)

Jamajka a. wyspa **Jamajka**

Jamno a. jezioro **Jamno**

Janus (postać mitologiczna)

janusowe a. **Janusowe oblicze** (*fraz.* o człowieku dwulicowym, zagadkowym)

janusowy a. **Janusowy** (np. kult = kult Janusa)

Jańczowianin, **Jańczowianka**; **Jańczowianie** (mieszkańcy przysiółka Jańczów)

japonka (rodzaj buta)

Japończyk, **Japonka**; **Japończycy** (obywatele państwa Japonia)

Jarosławianin, **Jarosławianka**; **Jarosławianie** (mieszkańcy miasta, wsi, osady Jarosław)

jaskinia (np. jaskinia grawitacyjna, jaskinia krasowa, jaskinia tektoniczna;
jaskinia Domica, jaskinia Grota Łokietka, jaskinia Raj, jaskinia
Smocza Jama),

ale:

Demianowska Jaskinia Wolności

Denisowa Jaskinia

Dobszyńska Jaskinia Lodowa

Jaskinia Kryształowa

Jaskinia Martwych Nietoperzy

Jaskinia Mroźna

Jaskinia Mylna

Jaskinia Optymistyczna

Jaskinia Ostreżnicka

Jaskinia Wysoka za Siedmioma Progami

Kungurska Jaskinia Lodowa

Jastrzębiogórzanin, Jastrzębiogórzanka; Jastrzębiogórzanie (mieszkańcy
wsi Jastrzębia Góra)

Jawa a. wyspa Jawa

jednak by

jednakże by

Jednorożczanin, Jednorożczanka; Jednorożczanie (mieszkańcy wsi
Jednorożec)

Jeep (marka samochodów, samochód tej marki; jeździć Jeepem)

Jeleniogórzanin, Jeleniogórzanka; Jeleniogórzanie (mieszkańcy miasta
Jelenia Góra)

Jeziorak a. jezioro Jeziorak

jezioro (np. jezioro rynnowe, jezioro krasowe; **jezioro Bajkał, jezioro Bled,**
jezioro Garda),

ale:

Jezioro Bodeńskie

Jezioro Czterech Kantonów

Jezioro Duże Żnińskie

Jezioro Krokodyli

Jezioro Lednickie

Jezioro Nowowarpieńskie

Jezioro Ochrydzkie

Jezioro Solińskie

Jezioro Zegrzyńskie

Wielkie Jezioro Niedźwiedzie

Wielkie Jezioro Niewolnicze

Jeżanin, Jeżanka; Jeżanie (mieszkańcy wsi, przysiółka Jeże)

Jędrzejowianin, Jędrzejowianka; Jędrzejowianie (mieszkańcy miasta Jędrzejów)

Jork a. półwysep Jork

Jork a. przylądek Jork

Jowisz (planeta)

Jowisz (postać mitologiczna)

jowiszowe a. Jowiszowe spojrzenie (*fraz.* surowe, groźne spojrzenie)

jowiszowy a. Jowiszowy (np. gniew = gniew Jowisza)

Joyce: James Joyce

joyce'owski

judasz (fałszywy człowiek; wizjer)

Judasz Iskariota (postać biblijna)

judaszowe a. Judaszowe srebrniki (*fraz.* zapłata za zdradę)

judaszowski

judaszowy a. Judaszowy (np. czyn = czyn Judasza)

judaszowy a. Judaszowy pocałunek (*fraz.* fałszywa czułość, wrogi pocałunek)

jugol a. Jugol (*lekc. a. obraż.* o Jugosłowianinie)

Jurgowianin, Jurgowianka; Jurgowianie (mieszkańcy wsi Jurgów)

K

Kabulczyk, Kabulka; Kabulczycy (mieszkańcy miasta Kabul)

Kafka: Franz Kafka

kafkowski

Kain (postać biblijna)

kainowa a. Kainowa zbrodnia (*fraz.* bratobójstwo)

kainowy a. Kainowy (np. gniew = gniew Kaina)

Kairczyk, Kairka; Kairczycy (mieszkańcy miasta Kair)

Kajmany a. wyspy Kajmany

Kajmańczyk, Kajmanka; Kajmańczycy (mieszkańcy wysp Kajmany)

Kalabryczyk, Kalabryjka; Kalabryjczycy (mieszkańcy regionu Kalabria)

Kalifornijczyk, Kalifornijka; Kalifornijczycy (mieszkańcy stanu Kalifornia)

Kaliszanin, Kaliszanka; Kaliszanie (mieszkańcy Kaliskiego i miasta, wsi Kalisz)

Kamczatka a. półwysep Kamczatka

Kamerun a. góra Kamerun

Kameruńczyk, Kamerunka; Kameruńczycy (obywatele państwa Kamerun)

kanadyjczyk (drewniany dom)

Kanadyjczyk, Kanadyjka; Kanadyjczycy (obywatele państwa Kanada)

kanadyjka (kurtka; łódź; łóżko)

kanal (np. kanał wodny, żeglugowy; **kanal La Manche, kanal Ren-Men-Dunaj**),
ale:

Kanal Augustowski

Kanal Brukselski

Kanal Bydgoski

Kanal Garonny

Kanal Haweli

Kanal Koryncki

Kanal Panamski

Kanal Sueski

Kanal Śródlądowy

Kant: Immanuel Kant

kantowski

kaplica (np. kaplica boczna, cmentarna, mała, pałacowa, szpitalna),
ale w nazwach własnych:

**Kaplica Cmentarna Świętej Jadwigi a. Kaplica Cmentarna
św. Jadwigi**

Kaplica Czaszek

Kaplica Częstochowskiej Ikony Matki Bożej

Kaplica Firlejów

Kaplica Matki Bożej Jasnogórskiej

Kaplica Najświętszej Maryi Panny Dobrej Rady

**Kaplica pw. Narodzenia Przenajświętszej Bogurodzicy a. Kaplica
pod wezwaniem Narodzenia Przenajświętszej Bogurodzicy**

Kaplica Sykstyńska

**Kaplica Ścięcia Świętego Jana Chrzciciela a. Kaplica Ścięcia
św. Jana Chrzciciela**

Kaplica Zdrojowa Najświętszej Maryi Panny

Kaplica Zygmuntowska

Karakorum a. przełęcz Karakorum

Kara-kum a. pustynia Kara-kum

karczma (np. karczma przydrożna, wiejska),
ale w nazwach własnych:

Karczma Bida a. karczma Bida

Karczma Chata Zbójnicka a. karczma Chata Zbójnicka

Karczma Jana a. karczma Jana

Karczma przy Młynie a. karczma Przy Młynie

Karczma Słupska a. karczma Słupska

Karczma u Ceprów a. karczma U Ceprów

Karmel a. góra Karmel

Karpentaria a. zatoka Karpentaria

Karsinianin, Karsinianka; Karsinianie (mieszkańcy wsi, osady Karsin)

Kaszmirczyk, Kaszmirka; Kaszmirczycy (mieszkańcy krainy Kaszmir)

Kaszub a. Kaszuba, Kaszubka; Kaszubi (mieszkańcy regionu Kaszuby)

Katalończyk, Katalonka; Katalończycy (mieszkańcy regionu Katalonia)

katedra (np. katedra gnieźnieńska, ogromna, ormiańska, romańska),

ale w nazwach własnych:

Katedra Notre Dame

**Katedra Polowa Wojska Polskiego Najświętszej Maryi Panny
Królowej Polski**

**Katedra pw. Opieki Najświętszej Maryi Panny a. Katedra
pod wezwaniem Opieki Najświętszej Maryi Panny**

Katedra Świętego Mikołaja Biskupa a. Katedra św. Mikołaja Biskupa

**Katedra Świętych Wita, Wacława i Wojciecha a. Katedra
św. św. Wita, Wacława i Wojciecha**

Katowiczanie, Katowiczanka; Katowiczanie (mieszkańcy Katowickiego
i miasta Katowice)

Kattegat a. cieśnina Kattegat

kawaler

kawaler orderu

kawaler Orderu Odrodzenia Polski

kawaler Orderu Orła Białego

kawaler Orderu Virtuti Militari

kawiarnia (np. kawiarnia modna, niewielka, przytulna),

ale w nazwach własnych:

Kawiarnia Cafe 22 a. kawiarnia Cafe 22

Kawiarnia Kawa i Cynamon a. kawiarnia Kawa i Cynamon

Kawiarnia Literacka a. kawiarnia Literacka

Kawiarnia między Wierszami a. kawiarnia Między Wierszami

Kawiarnia Ministerstwo Kawy a. kawiarnia Ministerstwo Kawy

Kawiarnia pod Globusem a. kawiarnia Pod Globusem

Kawiarnia Turnus na Wolskiej a. kawiarnia Turnus na Wolskiej

Kawiarnia Wesola Cafe a. kawiarnia Wesola Cafe

Kazach, Kazaszka; Kazachowie (członkowie grupy etnicznej; obywatele
państwa Kazachstan)

Kazachstańczyk, Kazachstanka; Kazachstańczycy (obywatele państwa
Kazachstan)

Kenijczyk, Kenijka; Kenijczycy (obywatele państwa Kenia)

Kia (marka samochodów, samochód tej marki; kupić Kię)

Kiekrzanin, Kiekrzanka; Kiekrzanie (mieszkańcy osiedla, wsi Kiekrz)

Kielczanin, Kielczanka; Kielczanie (mieszkańcy Kieleckiego i miasta Kielce)

Kijowianin, Kijowianka; Kijowanie (mieszkańcy miasta Kijów)

Kilimandżaro a. **góra Kilimandżaro**

kino (np. kino studyjne),

ale w nazwach własnych:

Kino Charlie a. **kino Charlie**

Kino Fenomen a. **kino Fenomen**

Kino Nowe Horyzonty a. **kino Nowe Horyzonty**

Kino Pionier a. **kino Pionier**

Kino pod Baranami a. **kino Pod Baranami**

Kino Stylowe a. **kino Stylowe**

Kino Żeglarz a. **kino Żeglarz**

Kioga a. **jezioro Kioga**

kitajec a. **Kitajec** (*lekc.* a. *obraz.* o Chińczyku)

Kiusiu a. **wyspa Kiusiu**

Kiwu a. **jezioro Kiwu**

klasztor (np. klasztor franciszkański, jasnogórski, opuszczone, pocysterski),

ale w nazwach własnych:

Klasztor Benedyktynek

Klasztor Dominikanów

Klasztor Ojców Paulinów a. **Klasztor oo. Paulinów**

Klasztor Sióstr Boromeuszek a. **Klasztor ss. Boromeuszek**

Klasztor Sióstr Notre Dame a. **Klasztor ss. Notre Dame**

Klasztor Sióstr Sacré Coeur a. **Klasztor ss. Sacré Coeur**

Klasztor Świętej Katarzyny a. **Klasztor św. Katarzyny**

Klasztor Zakonu Braci Mniejszych Kapucynów

Kochłowiczanie, Kochłowiczanka; Kochłowiczanie (mieszkańcy dzielnicy miasta, wsi Kochłowice)

Kodak (marka handlowa i firma, produkt tej firmy; robić zdjęcia Kodakiem)

kolonia (rodzaj miejscowości, np. kolonia leśna, niewielka, wyludniona;

kolonia Jarmarkowszczyzna – część wsi Bronka, **kolonia Luboń** – część wsi Barzkowice),

ale:

Adamów-Kolonia

Bychawka Druga-Kolonia

Czarna Kolonia

Horyszów-Nowa Kolonia

Jarczów-Kolonia Druga

Kaszańska Kolonia

Kolonia

Kolonia Choszczewka

Kolonia Dolna

Kolonia Dziecioły Dalsze

Kolonia Fryderyka

Kolonia na Blotach

Kolonia nad Szosą

Kolonia od Bugaja

Kolonia pod Rosochami

Kolonia w Środku

Kolonia Ziemowit

Łąki Markowe-Kolonia

Miechów-Kolonia

Starobrzeska Kolonia

Kołątaj: Hugo Kołątaj

kołątajowski

kometa (np. kometa jasna, nowo odkryta, okresowa),

ale w nazwach własnych:

Kometa 2P/Encke a. Kometa Enckego

Kometa 19P/Borrelly a. Kometa Borrelly’ego

Kometa Halleya

Kometa Hyakutake

Kometa Ikeya-Seki

Kometa IRAS-Araki-Alcock

Kometa ISON

Kometa Kohoutek a. Kometa Kohoutka

Kometa Lovejoy

Kometa McNaughta

Kometa Shoemaker-Levy 9

Wielka Kometa z 1811 roku

konfucjański

Konfucjusz

Kongijczyk, Kongijka; Kongijczycy (obywatele państwa Kongo)

kontralt

kontrargument

kontrprzykład

Kopań a. jezioro Kopań

Kopenhażanin, Kopenhażanka; Kopenhażanie (mieszkańcy miasta Kopenhaga)

Kopernik: Mikołaj Kopernik

kopernikański

kopernikowski

kopiec (np. kopiec niski, usypany),

ale w nazwach własnych:

Kopiec Krakusa a. Kopiec Kraka

Kopiec Powstania Warszawskiego

**Kopiec Świętego Jana Nepomucena a. Kopiec św. Jana
Nepomucena**

Kopiec Unii Lubelskiej

Kopiec Wandy

Kopiec Władysława Warneńczyka

Kopiec Wyzwolenia

Kordofan a. wyżyna Kordofan

Kordyliery a. góry Kordyliery; Kordyliera Biała, Kordyliera Centralna,

Kordyliera Czarna, Kordyliera Środkowa, Kordyliera Wschodnia,

Kordyliera Wulkaniczna, Kordyliera Zachodnia

koreanka (kwiat; rodzaj łańcuszka)

Koreańczyk, Koreanka; Koreańczycy (obywatele państw Korea Południowa
i Korea Północna)

Korfu a. cieśnina Korfu

Korfu a. wyspa Korfu

Korsyka a. wyspa Korsyka

Korsykanin, Korsykanka; Korsykanie (mieszkańcy wyspy Korsyka)

Koszalinianin, Koszalinianka; Koszalinianie (mieszkańcy Koszalińskiego
i miasta Koszalin)

Koszynianin, Koszynianka; Koszynianie (mieszkańcy osady Koszyn)

kościół (np. kościół drewniany, gotycki, parafialny, poewangelicki),

ale w nazwach własnych:

**Kościół Archiprezbiterialny Wniebowzięcia Najświętszej Marii
Panny**

Kościół Mariacki

Kościół Matki Bożej Różańcowej

Kościół na Skalce

**Kościół pw. Opieki Świętego Józefa a. Kościół pw. Opieki
św. Józefa, a. Kościół pod wezwaniem Opieki Świętego Józefa,
a. Kościół pod wezwaniem Opieki św. Józefa**

**Kościół Rektoralny Świętego Mikołaja z Tolentino a. Kościół
Rektoralny św. Mikołaja z Tolentino**

**Kościół Stygmatów Świętego Franciszka z Asyżu a. Kościół
Stygmatów św. Franciszka z Asyżu**

**Kościół Świętego Stanisława Biskupa i Męczennika a. Kościół
św. Stanisława Biskupa i Męczennika**

**Kościół Świętej Teresy od Dzieciątka Jezus a. Kościół św. Teresy
od Dzieciątka Jezus**

Kościół Wszystkich Świętych

Koszalinianin, Koszalinianka; Koszalinianie (mieszkańcy miasta
Koszalin)

Kosztowianin, Kosztowianka; Kosztowanie (mieszkańcy dzielnicy
Kosztowy)

kotlina (np. kotlina denudacyjna, kotlina erozyjna, kotlina zapadliskowa;
kotlina Bodele a. kotlina Bodélé, kotlina Igharghar),
ale:

Kotlina Aragońska

Kotlina Biebrzańska

Kotlina Dyjsko-Swratecka

Kotlina Nilu Białego

Kotlina Nowotarska

Kotlina Syczańska

Kotlina Środkowego Nigru

Kotlina Żmigrodzka

Kotlina Żywiecka

Kra a. przesmyk Kra

krakowiak (taniec ludowy)

Krakowiak, Krakowianka; Krakowiacy (mieszkańcy Krakowskiego i miasta
Kraków)

Krakowianin, Krakowianka; Krakowianie (mieszkańcy Krakowskiego
i miasta Kraków)

Krakus, Krakuska; Krakusy (*pot.* mieszkańcy miasta Kraków)

krakuska (czapka)

Kramarczanin, Kramarczanka; Kramarczanie (mieszkańcy osady
Kramarka)

Kras a. wyżyna Kras; Dynarski Kras, Morawski Kras

Kresowiak, Kresowiaczka; Kresowiacy (*pot.* mieszkańcy Kresów
Wschodnich)

Kresowianin, Kresowianka; Kresowianie (mieszkańcy Kresów
Wschodnich)

Kreta a. wyspa Kreta

Kreteńczyk, Kretenka; Kreteńczycy (mieszkańcy wyspy Kreta)

krzyż (odznaczenie, np. krzyż brązowy, złoty),

ale w nazwach własnych:

Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski

Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski

Krzyż Oficerski

Krzyż Walecznych

Krzyż Zasługi

Krzyż Zasługi za Dzielność

Krzyż Zesłańców Sybiru

Złoty (Srebrny, Brązowy) Krzyż Zasługi

księgarnia (np. księgarnia internetowa, muzyczna, naukowa),

ale w nazwach własnych:

Księgarnia Kamienica w Lesie a. księgarnia Kamienica w Lesie

Księgarnia Mandala a. księgarnia Mandala

Księgarnia Naukowa a. księgarnia Naukowa

Księgarnia Świat Książki a. księgarnia Świat Książki

Księgarnia u Hieronima a. księgarnia U Hieronima

Kuba a. wyspa Kuba

Kubalonka a. przełęcz Kubalonka

kubanka (ciasto; czapka)

Kubańczyk, Kubanka; Kubańczycy (obywatele państwa Kuba i mieszkańcy wyspy Kuba)

kujawiak (taniec ludowy)

Kujawiak, Kujawianka; Kujawiacy a. Kujawianin, Kujawianka;

Kujawianie (mieszkańcy Kujaw)

Kujawianin, Kujawianka; Kujawianie a. Kujawiak, Kujawianka;

Kujawiacy (mieszkańcy Kujaw)

Kuria Muria a. wyspy Kuria Muria

Kuria Muria a. zatoka Kuria Muria

kurp (chodak)

Kurp, Kurpianka; Kurpie (mieszkańcy Kurpiów a. Kurpi)

Kuwejczyk, Kuwejtka; Kuwejczycy (obywatele państwa Kuwejt i mieszkańcy miasta Kuwejt)

kwiaciarnia (np. kwiaciarnia internetowa, osiedlowa),

ale w nazwach własnych:

Kwiaciarnia Basia&Kasia a. kwiaciarnia Basia&Kasia

Kwiaciarnia Flora a. kwiaciarnia Flora

Kwiaciarnia Jaśminowa a. kwiaciarnia Jaśminowa

Kwiaciarnia Maki i Róże a. kwiaciarnia Maki i Róże

Kwiaciarnia pod Aniołami a. kwiaciarnia Pod Aniołami

Kwiaciarnia u Stokrotki a. kwiaciarnia U Stokrotki
Kwiaciarnia w Te Pędy a. kwiaciarnia W Te Pędy
Kwiaciarnia Zielona Moda a. kwiaciarnia Zielona Moda
Kyzyl-kum a. pustynia Kyzyl-kum

L

Labrador a. półwysep Labrador
labrador (rasa psa)
Laliczanin, Laliczanka; Laliczanie (mieszkańcy wsi, osady Laliki)
La Manche a. cieśnina La Manche
La Manche a. kanał La Manche, a. Kanał Angielski
Lamborghini (marka samochodów i firma; samochód tej marki; jeździć Lamborghini)
Land Rover (marka samochodów, samochód tej marki; jeździć Land Roverem)
Laotańczyk, Laotanka; Laotańczycy (obywatele państwa Laos)
Lapończyk, Laponka; Lapończycy (mieszkańcy krainy Laponia)
las (np. las deszczowy, tropikalny),
ale w nazwach własnych:
Las Bakoński
Las Bawarski
Las Czeski
Las Frankoński
Las Górnopalatynacki
Las Palatynacki
Las Teutoburski
Las Turyński
Las Wiedeński
Las Żdanicki
Lay's (marka czipsów ziemniaczanych, czipsy tej marki; jeść Lay'sy)
Lądczanin, Lądczanka; Lądczanie (mieszkańcy miasta Łądek-Zdrój i wsi Łądek)
Lech (marka piwa, piwo tej marki; pić Lecha)
lecz by
Lelitowianin, Lelitowianka; Lelitowianie (mieszkańcy przysiółka Lelitowo)
Lelowianin, Lelowianka; Lelowianie (mieszkańcy wsi Lelów)
Leonorowianin, Leonorowianka; Leonorowianie (mieszkańcy kolonii Leonorów)
Lesbos a. wyspa Lesbos

Lexus (marka samochodów, samochód tej marki; jeździć Lexusem)

Lhotse a. **góra Lhotse**

Liberyjczyk, Liberyjka; Liberyjczycy (obywatele państwa Liberia i mieszkańcy miasta Liberia)

Libijczyk, Libijka; Libijczycy (obywatele państwa Libia)

Libszowianin, Libszowianka; Libszowianie (mieszkańcy wsi, osady Libszów)

Liliowe a. **przełęcz Liliowe**

Limnos a. **wyspa Limnos**

Lincoln (marka samochodów, samochód tej marki; jeździć Lincolnem)

Liończyk a. Lyończyk, Lionka a. Lyonka; Liończycy a. Lyończycy
(mieszkańcy miasta Lyon)

Litwin, Litwinka; Litwini (obywatele państwa Litwa)

Lizbończyk, Lizbonka; Lizbończycy (mieszkańcy miasta Lizbona)

Lob-nor a. **jezioro Lob-nor**

Lofoty a. **wyspy Lofoty**

Lombardeczyk, Lombardka; Lombardeczycy (mieszkańcy regionu Lombardia)

Londyńczyk, Londynka; Londyńczycy (mieszkańcy miasta Londyn)

Lovela (marka produktów do prania, produkt tej marki; wyprać w Loveli)

lub by

Lubie a. **jezioro Lubie**

Lublinianin, Lublinianka; Lublinianie (mieszkańcy Lubelszczyzny i miasta Lublin)

Lubliniak, Lublinianka; Lubliniacy (*pot.* mieszkańcy Lubelszczyzny i miasta Lublin)

Luksemburczyk, Luksemburka; Luksemburczycy (obywatele państwa Luksemburg i mieszkańcy miasta Luksemburg)

Luzon a. **cieśnina Luzon**

Luzon a. **wyspa Luzon**

Lwowiak, Lwowianka; Lwowiacy (*pot.* mieszkańcy miasta Lwów)

Lwowianin, Lwowianka; Lwowianie (mieszkańcy miasta Lwów)

Ł

Łambinowiczanie, Łambinowiczanka; Łambinowiczanie (mieszkańcy wsi Łambinowice)

ławra (np. ławra monumentalna, murowana, piękna),
ale w nazwach własnych:

Ławra Peczerska

Ławra Poczajowska

Ławra Poczajowsko-Uspieńska

Ławra Świętogórska

Łączzanin, Łączzanka; Łączzanie (mieszkańcy wsi, osady Łąck)

Łebsko a. jezioro Łebsko

Łodzianin, Łodzianka; Łodzianie (mieszkańcy Łódzkiego i miasta Łódź)

Łoinianin, Łoinianka; Łoinianie (mieszkańcy przysiółka Łoiny)

Łomnica a. góra Łomnica

Łosienianin, Łosienianka; Łosienianie (mieszkańcy dzielnicy miasta, wsi, kolonii Łosień)

Łotysz, Łotyszka; Łotysze (obywatele państwa Łotwa)

Łowiczanin, Łowiczanka; Łowiczanie (mieszkańcy Łowickiego i miasta Łowicz)

łubu dubu a. łubu-dubu, a. łubu, dubu

łupu cupu a. łupu-cupu, a. łupu, cupu

Łyse Siodło a. przełęcz Łyse Siodło

Łysica a. góra Łysica

M

Macedończyk, Macedonka; Macedończycy (obywatele państwa Macedonia Północna)

Madagaskar a. wyspa Madagaskar

Madera a. wyspa Madera

Madrytczyk, Madrytka; Madrytczycy (mieszkańcy miasta Madryt)

Magura a. góra Magura

Magurka a. góra Magurka

Majorka a. wyspa Majorka

makaroniarz a. Makaroniarz (*lekc. a. żart. o Włochu*)

makro (duży, bardzo duży)

makroekonomia (*ekon.*)

makrofotografia (*fot. rodzaj fotografii*)

makroskala a. makro skala

maksi (duży; intensywny; długi; powiększony)

maksipaczka a. maksi paczka

maksisingiel a. maksi singiel

maksisprawa a. maksi sprawa

maksisukienka a. maksi sukienka

maksizestaw a. maksi zestaw

Malakka a. cieśnina Malakka

Malechowianin, Malechowianka; Malechowianie (mieszkańcy wsi, osady Malechowo)

Malediwy a. wyspy Malediwy

maltańczyk (członek zakonu maltańskiego; rasa psa)

Maltańczyk, Maltanka; Maltańczycy (obywatele państwa Malta i mieszkańcy wyspy Malta)

Małopolanin, Małopolanka; Małopolanie (mieszkańcy Małopolski)

Mały Balaton a. jezioro Mały Balaton

Mały Belt a. cieśnina Mały Belt

Mamry a. jezioro Mamry

Mann: Tomasz a. Thomas Mann

mannowski

Marlboro (marka papierosów, papieros tej marki; palić Marlboro)

Marmara a. morze Marmara

Marmara a. wyspa Marmara

Marokańczyk, Marokanka; Marokańczycy (obywatele państwa Maroko)

Martynika a. wyspa Martynika

Maruszewianin, Maruszewianka; Maruszewianie (mieszkańcy osady, przysiółka Maruszewo)

masyw (np. masyw górski, potężny, stromy; **masyw Biokovo, masyw Mont Blanc**),

ale:

Masyw Armorykański

Masyw Bihorski

Masyw Centralny

Masyw Czeski

Masyw Forda

Masyw Śnieżnika

Masyw Świętego Gotarda a. Masyw św. Gotarda

Masyw Vinsona

Matapan a. przylądek Matapan

Matejko: Jan Matejko

matejkowski

Mazowszanin, Mazowszanka; Mazowszanie (mieszkańcy Mazowsza)

Mchowianin, Mchowianka; Mchowianie (mieszkańcy wsi, osady, kolonii Mchy)

meczet (np. meczet główny, jerozolimski, muzułmański),
ale w nazwach własnych:

Błękitny Meczet

Meczet Hassana II

Meczet im. Dżamaluddina Al-Afganieniego

Meczet Niepodległości

Meczet Umajjadów

Wielki Meczet

Wielki Meczet Szejka Zajida

medal (np. medal pamiątkowy, kopernikowski, jubileuszowy, złoty),

ale w nazwach własnych:

Medal Sprawiedliwy wśród Narodów Świata a. medal

Sprawiedliwy wśród Narodów Świata

Medal za Długoletnie Pożycie Małżeńskie a. medal Za Długoletnie

Pożycie Małżeńskie

Medal za Ofiarność i Odwagę a. medal Za Ofiarność i Odwagę

**Medal Zasłużonym na Polu Chwały a. medal Zasłużonym
na Polu Chwały**

Mediolańczyk, Mediolanka; Mediolańczycy (mieszkańcy miasta
Mediolan)

mega (fantastyczny, znakomity; wielki)

megahit a. mega hit

megapromocje a. mega promocje

megauderzenie a. mega uderzenie

megawrażenie a. mega wrażenie

megazabawa a. mega zabawa

megazadowolony a. mega zadowolony

Meksykanin, Meksykanka; Meksykanie (obywatele państwa Meksyk
i mieszkańcy miasta Meksyk)

Mercedes (marka samochodów, samochód tej marki; kupić Mercedesa)

Michigan a. jezioro Michigan

Mickiewicz: Adam Mickiewicz

mickiewiczowski

mickiewiczowy a. Mickiewiczowy (np. poemat = poemat Mickiewicza)

Midas: król Midas (postać mitologiczna)

midasowe a. Midasowe uszy (*fraz.* symbol głupoty)

midasowy a. Midasowy (np. pałac = pałac Midasa)

Mielczanin, Mielczanka; Mielczanie (mieszkańcy miasta Mielec)

mierzeja (np. mierzeja długa, piaszczysta; **mierzeja Ama-no-hashidate**),
ale:

Mierzeja Arabacka

Mierzeja Helska

Mierzeja Łebska

Mierzeja Wiślana

mikro (bardzo mały, niewielki)

mikroplankton (*biol.*)

mikropoziom a. **mikro poziom**

mikroprocesor (*inform.*)

mikrosiedlisko a. **mikro siedlisko**

mikroskala a. **mikro skala**

mikrosocjologia (*socjol.*)

mikrozarobek a. **mikro zarobek**

Miłosz: Czesław Miłosz

miłoszowy a. **Miłoszowy** (np. wiersz = wiersz Miłosza)

mini (bardzo mały; bardzo krótki)

Mini (marka samochodów, samochód tej marki; jeździć Mini)

minibieg a. **mini bieg**

minispódniczka a. **mini spódniczka**

miniwieża a. **mini wieża**

Minorka a. **wyspa Minorka**

Mińszczanin, Mińszczanka, Mińszczenie (mieszkańcy miasta Mińsk
a. Mińsk Mazowiecki)

Mojżesz (postać biblijna)

mojżeszowy a. **Mojżeszowy** (np. mojżeszowe a. Mojżeszowe tablice = tablice
Mojżesza)

Mokotowianin, Mokotowianka; Mokotowanie (mieszkańcy dzielnicy
Mokotów)

Molier a. **Molière**: *właśc.* Jean Baptiste Poquelin

molierowski

molo (np. molo betonowe, drewniane, najstarsze, sopockie),
ale w nazwach własnych:

Molo im. Jana Pawła II

Molo Ćsanbashi

Molo Południowe

Moluki a. **wyspy Moluki**

Monachijczyk, Monachijka; Monachijczycy (mieszkańcy miasta
Monachium)

Monakijczyk, Monakijka; Monakijczycy (obywatele państwa Monako
i mieszkańcy miasta Monako)

monaster a. **monastyr** (np. monaster grekokatolicki, średniowieczny,
zadbany),

ale w nazwach własnych:

Monaster Nowodziewiczy

Monaster Świętego Pantelejmona a. **Monaster św. Pantelejmona**

Monaster Trójcy Świętej

Monaster Zaśnięcia Matki Bożej

Monaster Zwiastowania Przenajświętszej Bogurodzicy i Świętego

Jana Teologa a. Monaster Zwiastowania Przenajświętszej

Bogurodzicy i św. Jana Teologa

Monastyr Rylski

Monastyr Walaamski

Piuchticki Monaster Zaśnięcia Matki Bożej

Moniuszko: Stanisław Moniuszko

moniuszkowski

Monte Cassino a. wzgórze Monte Cassino

Morawianin, Morawianka; Morawianie (mieszkańcy Moraw)

Morskie Oko a. jezioro Morskie Oko

morze (np. morze ciepłe, słone; **morze Celebes, morze Marmara, morze Sulu**),

ale:

Morze Adriatyckie

Morze Arafura

Morze Beauforta

Morze Beringa

Morze Czarne

Morze Martwe

Morze Rossa

Morze Salomona

Morze Sargassowe

Morze Wspólnoty

Morzycko a. jezioro Morzycko

Morzysławianin, Morzysławianka; Morzysławianie (mieszkańcy dzielnicy, kolonii Morzysław)

Moskwianin, Moskwianka; Moskwianie (mieszkańcy miasta Moskwa)

Moskwiczanie, Moskwiczanka; Moskwiczanie (*pot.* mieszkańcy miasta Moskwa)

Mozart: Wolfgang Amadeusz a. Wolfgang Amadeus Mozart

mozartowski

most (np. most betonowy, kolejowy, masywny, pontonowy, zwodzony),
ale w nazwach własnych:

Most III Tysiąclecia im. Jana Pawła II

Most Brama Przemyska

Most im. 15 Pułku Piechoty „Wilków”

Most im. Józefa Piłsudskiego

Most Milenijny

Most na Wilczym Kącie

Most Pionierów

Most Pokoju

Most Śląsko-Dąbrowski

Most Unii Europejskiej

Mrągowianin, Mrągowianka; Mrągowianie (mieszkańcy miasta Mrągowo)

Muszynianka (marka wody butelkowanej, produkt tej marki; pić

Muszyniankę)

Mweru a. jezioro Mweru

Myślinianin, Myślinianka; Myślinianie (mieszkańcy wsi, przysiółka

Myślina)

N

Nadarzynianin, Nadarzynianka; Nadarzynianie (mieszkańcy dzielnicy miasta, wsi, osady Nadarzyn)

Nagłowiczanin, Nagłowiczanka; Nagłowiczanie (mieszkańcy wsi, kolonii Nagłowice)

nagroda (np. nagroda państwowa, nagroda rzeczowa; **nagroda Grammy** a. **Nagroda Grammy**, **nagroda Paszport Polityki** a. **Nagroda Paszport Polityki**, **nagroda Polskie Noble** a. **Nagroda Polskie Noble**, **nagroda Srebrny Filar Budownictwa** a. **Nagroda Srebrny Filar Budownictwa**, **nagroda World Press Photo** a. **Nagroda World Press Photo**, **nagroda Złota Palma** a. **Nagroda Złota Palma**, **nagroda Złote Lwy** a. **Nagroda Złote Lwy**),

ale:

Literacka Nagroda Nobla

Nagroda im. Jana Karskiego za Męstwo i Odwagę

Nagroda im. Kazimierza Iłakowiczówny

Nagroda Literacka Gdynia

Nagroda Nobla

Nagroda Pulitzera

Nagroda Rektora za Wybitne Osiągnięcia Naukowe

Pokojowa Nagroda Nobla

Naksos a. wyspa **Naksos**

Namib a. pustynia **Namib**

Napoleon: Napoleon Bonaparte

napoleoński

Narewczanin, Narewczanka; Narewczanie (mieszkańcy wsi Narewka)

Narocz a. jezioro **Narocz**

Nasielszczanin, Nasielszczanka; Nasielszczanie (mieszkańcy miasta Nasielsk)

Necko a. jezioro **Necko**

Nefud a. **pustynia Nefud**; Mały Nefud, Wielki Nefud

Negew a. **pustynia Negew**

nelson (chwyt w walce zapaśniczej)

Nelson: **Wyspa Nelsona**

Nepalczyk, Nepalka; Nepalczycy (obywatele państwa Nepal)

nepalka (gatunek ryby)

Newton: Izaak a. Isaac **Newton**

newtonowski

Niasa a. jezioro **Niasa**

niby-Amerykanin, niby-Amerykanka

nibyamerykanka (o meblu)

nibyamerykański

nibyartysta, nibyartystka

nibyartystyczny

nibyblona (*biol.*)

nibychińczyk (o grze)

niby-Chińczyk, niby-Chinka

nibychiński

nibyczłowiek

nibydemokracja

nibydemokratyczny

nibfantazja

nibfantazyjny

nibyformacja

nibyfrancuski

nibyfrancuszczyzna

nibygęba (*biol.*)

nibygwiazda (*astr.*)

nibygwiezdny

nibyharleyowiec

nibyharleyowy

niby-Hiszpan, niby-Hiszpanka

nibyhiszpanka (o chorobie)

nibyhiszpański

niby-Holender, niby-Holenderka

nibyholenderka (o krowie)

nibyholenderski

nibyjagoda (*biol.*)

nibyklus (*biol.*)

nibykorzenie (*biol.*)

nibykwiat (*biol.*)

Nibylandia (*lit.*)

nibyliść (*biol.*)

nibylogicznie

nibylogiczny

nibyludowość

nibyludowy

nibylodygi (*biol.*)

nibymarchwica pojedyncza (*biol.*)

niby-Niemiec, niby-Niemka

nibyniemiecki

nibynóżka (*biol.*)

nibyobraz

nibyodbyt (*biol.*)

nibyokółek (*biol.*)

nibypatriota, nibypatriotka

nibypatriotyczny

niby-Polak, niby-Polka

nibypolka (o tańcu)

nibypolski

nibypolszczyzna

nibyprzyjaciół, nibyprzyjaciółka

nibyprzyjaźń

nibyrealny

nibyromantycznie

nibyromantyczny

nibyromantyk, nibyromantyczka

nibysernik

nibyszyszki (*biol.*)

nibyśpiew

nibyśpiewak, nibyśpiewaczka

nibyświadomie

nibyświadomość

nibyświadomy

nibyteoria

nibytka (*biol.*)

nibytkankowiec (*biol.*)

nibytorebka (*biol.*)

niby-Węgier, niby-Węgierka

nibywęgierka (o owocu)

nibywęgiński

nibywiedza

nibywiking

niby-Włoch, niby-Włoszka

nibywłoski

nibyzwzór

nibyzabytek

nibyznawca, nibyznawczy

nieadekwatnie, nieadekwatniej, nienajadekwatniej

nieadekwatny, nieadekwatniejszy, nienajadekwatniejszy

nieakceptowany

nieambitny, nieambitniejszy, nienajambitniejszy

nieartykułowany

nieatrakcyjnie, nieatrakcyjniej, nienajatrakcyjniej

nieatrakcyjny, nieatrakcyjniejszy, nienajatrakcyjniejszy

nie bardzo, nie bardziej, nie najbardziej

niebezpiecznie, niebezpieczniej, nienajbezpieczniej

niebezpieczny, niebezpieczniejszy, nienajbezpieczniejszy

niebędący

niebiednie, niebiedniej, nienajbiedniej

niebiedny, niebiedniejszy, nienajbiedniejszy

nie biedny, ale bogaty

niebliski, niebliższy, nienajbliższy

nieblisko, niebliżej, nienajbliżej

nie blisko, ale daleko

nie blond, ale rudy

niebogato, niebogaciej, nienajbogaciej

niebogaty, niebogatszy, nienajbogatszy

nie bogaty, ale biedny

niebolesny, nieboleśniej, nienajboleśniej

nieboleśnie, nieboleśniej, nienajboleśniej

nieboski (np. nieboskie stworzenie)

niebrzydki, niebrzydszy, nienajbrzydszy

niebrzydko, niebrzydziej, nienajbrzydziej

Niebuszewianin, Niebuszewianka; Niebuszewanie (mieszkańcy dzielnicy
Niebuszewo)

niebyły (którego nie było)

nie cacy

nie całkiem

niechciany

nieciekawie, nieciekawiej, nienajciekawiej

nie ciekawie, ale nudno

nieciekawy, nieciekawszy, nienajciekawszy

niecierpliwie, niecierpliwiej, nienajcierpliwiej

niecierpliwy, niecierpliwszy, nienajcierpliwszy

nieciężki, niecięższy, nienajcięższy

nieciężko, nieciężej, nienajciężej

nie ciężko, ale lekko

niecka (np. niecka retencyjna, polodowcowa; **niecka Murray, niecka Surat**),

ale:

Niecka Gródecko-Michałowska

Niecka Mogiłańsko-Łódzka

Niecka Nidziańska

Niecka Sieradzka

Niecka Solecka

niecofnięty

nieczęsto, nieczęściej, nienajczęściej

nieczęsty, nieczęstszy, nienajczęstszy

nieczule, nieczulej, nienajczulej

nieczuły, nieczulszy, nienajczulszy

nieczysto, nieczyściej, nienajczyściej

nieczysty, nieczystszy a. nieczyściejszy, nienajczystszy

a. **nienajczyściejszy**

niećwiczony

niedaleki, niedalszy, nienajdalszy

niedaleko, niedalej, nienajdalej

niedatowany

niedawno, niedawniej, nienajdawniej

niedawny, niedawniejszy, nienajdawniejszy

niedelikatnie, niedelikatniej, nienajdelikatniej

niedelikatny, niedelikatniejszy, nienajdelikatniejszy

niedługi, niedłuższy, nienajdłuższy

niedługo (krótco), niedłużej, nienajdłużej

niedługo (wkrótce)

nie długo, ale krótko

niedobry, nielepszy, nienajlepszy
niedobrze, nielepiej, nienajlepiej
niedogodnie, niedogodniej, nienajdogodniej
niedogodny, niedogodniejszy, nienajdogodniejszy
niedokładnie, niedokładniej, nienajdokładniej
niedokładny, niedokładniejszy, nienajdokładniejszy
niedokończony
niedokręcony
niedomknięty
niedonoszony
niedookreślony
niedopatrzony
niedopieczony
niedopieszczony
niedopilnowany
niedopity
niedopowiedziany
niedopracowany
niedopuszczony
niedoręczony
niedorzecznie, niedorzeczniej, nienajdorzeczniej
niedorzeczny, niedorzeczniejszy, nienajdorzeczniejszy
niedoskonale, niedoskonalej, nienajdoskonalej
niedoskonały, niedoskonalszy, nienajdoskonalszy
niedosłuchany
niedostosowany
niedostrzegany
niedoszacowany
niedoszlifowany
nie dość
niedoświadczony
niedotknięty
niedotyczący
niedouczony
niedowędzony
niedowiedziony
niedożywiony
niedrogi, niedroższy, nienajdroższy
niedrogo, niedrożej, nienajdrożej
niedużo, niewięcej, nienajwięcej

nieduży, niewiekszy, nienajwiększy
niedymiały
niedyskretnie, niedyskretniej, nienajdyskretniej
niedyskretny, niedyskretniejszy, nienajdyskretniejszy
nieelegancki, nieelegantszy, nienajelegantszy
nieestetycznie, nieestetyczniej, nienajestetyczniej
nieestetyczny, nieestetyczniejszy, nienajestetyczniejszy
nie fair
niefajnie, niefajniej, nienajfajniej
niefajny, niefajniejszy, nienajfajniejszy
niefiltrowany
niegasnący
niegłęboki, niegłębszy, nienajgłębszy
niegłęboko, niegłębiej, nienajgłębiej
nie głęboko, ale płytko
niegłośno, niegłośniej, nienajgłośniej
niegłośny, niegłośniejszy, nienajgłośniejszy
nieglupi, nieglupszy, nienajglupszy
nieglupio, nieglupiej, nienajglupiej
Niegocin a. jezioro Niegocin
niegorąco, niegoręcej, nienajgoręcej
niegorący, niegorętszy, nienajgorętszy
niegorszy, nienajgorszy (od: niezły)
niegorzej, nienajgorzej (od: nieźle)
niegotowany
niegroźnie, niegroźniej, nienajgroźniej
niegroźny, niegroźniejszy, nienajgroźniejszy
niegrubo, niegrubiej, nienajgrubiej
niegruby, niegrubszy, nienajgrubszy
niegrzecznie, niegrzeczniej, nienajgrzeczniej
niegrzeczny, niegrzeczniejszy, nienajgrzeczniejszy
nie halo
nieinteligentnie, nieinteligentniej, nienajinteligentniej
nieinteligentny, nieinteligentniejszy, nienajinteligentniejszy
nieistniejący
niejadalny
niekarany
nieklasyfikowany
niekochający
niekochany

niekontrolowany

niekorzystnie, niekorzystniej, nienajkorzystniej

niekorzystny, niekorzystniejszy, nienajkorzystniejszy

niekrótki, niekrótszy, nienajkrótszy

niekrótko, niekrócej, nienajkrócej

nie krótko, ale długo

niekryjący

niekrzepnący

niekulturalnie, niekulturalniej, nienajkulturalniej

niekulturalny, niekulturalniejszy, nienajkulturalniejszy

niekwalifikowany

nieleczony

nielekki, niełżejszy, nienajłżejszy

nielekko, niełżej, nienajłżej

nie lekko, ale ciężko

nielepiej, nienajlepiej (od: niedobrze)

nielepszy, nienajlepszy (od: niedobry)

nielogicznie, nielogiczniej, nienajlogiczniej

nielogiczny, nielogiczniejszy, nienajlogiczniejszy

nielubiany

nielubiący

niełżej, nienajłżej (od: nielekko)

niełżejszy, nienajłżejszy (od: nielekki)

nieładnie, nieładniej, nienajładniej

nieładny, nieładniejszy, nienajładniejszy

niełatwo, niełatwiej, nienajłatwiej

niełatwy, niełatwiejszy, nienajłatwiejszy

niemający

niemalejący

niemalowany

niemało, niemniej, nienajmniej

niemały, niemniejszy, nienajmniejszy

niemądry, niemądrzejszy a. niemędrzy, nienajmądrzejszy a. nienajmędrzy

niemądrze, niemądrzej, nienajmądrzej

Niemcewicz: Julian Ursyn Niemcewicz

niemcewiczowski

niemeldowany

niemęczący

niemiaszek a. Niemiaszek (*lekc.* o Niemcu)

niemilknący

niemiło, niemilej, nienajmilej

nie miło, ale serdecznie

niemiły, niemilszy, nienajmilszy

Niemirowianin, Niemirowianka; Niemirowianie (mieszkańcy wsi, kolonii,
przysiółka Niemirów)

niemłody, niemłodszy, nienajmłodszy

niemniej (mimo to)

niemniej jednak

niemniej, nienajmniej (od: niemało)

nie mniej, ale więcej

niemniejszy, nienajmniej (od: niemały)

niemocno, niemocniej, nienajmocniej

niemocny, niemocniejszy, nienajmocniejszy

niemodnie, niemodniej, nienajmodniej

niemodny, niemodniejszy, nienajmodniejszy

niemyty

nienabity

nienadający się

nienagrodzony

nienależący

nienapisany

nienapoczęty

nienarodzony

nienaruszony

nienasmarowany

nienauczony

niennormalnie, niennormalniej, nienajnormalniej

niennormalny, niennormalniejszy, nienajnormalniejszy

nienotowany

nienowoczesny, nienowocześniejszy, nienajnowocześniejszy

nienowowy, nienowszy, nienajnowszy

nie nowy, ale stary

nieobcięty

nieobsiany

nieoceniony

nieodczuwalny

nieodgadnięty

nieodgadniony

nieodłączony

nieodnawialny

nieodnowiony
nieodrobiony
nieodwołany
nieodwzajemniony
nieodżalowany
nieogarnięty
nieogarniony
nieogolony
nieokazale, nieokazalej, nienajokazalej
nieokazały, nieokazalszy, nienajokazalszy
nieopisany
nieoplacalny
nieopłacony
nieostrożnie, nieostrożniej, nienajostrożniej
nieostrożny, nieostrożniejszy, nienajostrożniejszy
nieostry, nieostrzejszy, nienajostrzejszy
nieostrzyżony
nieoświetlony
nieozdobiony
nieoznaczony
nieożywiony
niepachnący
niepalący
niepalny
niepełny
nie pełny, ale pusty
nieperfumowany
niepewnie, niepewniej, nienajpewniej
niepewny, niepewniejszy, nienajpewniejszy
niepęknięty
niepięknie, niepiękniej, nienajpiękniej
niepiękny, niepiękniejszy, nienajpiękniejszy
niepijący
niepilny, niepilniejszy, nienajpilniejszy
niepisany
niepiszący
nieplanowany
nieplacący
niepłytki, nieplytszy, nienajplytszy
niepłytko, nieplycej, nienajplycej

nie płytko, ale głęboko

niepodjęty

niepodlegający

niepodpisany

niepogrzebany

niepohamowany

niepojęty

niepokazany

niepokonany

niepokryty

niepolerowany

niepolitycznie, niepolityczniej, nienajpolityczniej

niepolityczny, niepolityczniejszy, nienajpolityczniejszy

niepolski

Niepołomiczanin, Niepołomiczanka; Niepołomiczanie (mieszkańcy miasta
Niepołomice)

niepomalowany

niepoplamiony

niepopłacone (np. rachunki)

niepoprawiony

Nieporęcianin, Nieporęcianka; Nieporęcianie (mieszkańcy wsi Nieporęt)

nieporównany

nieporównywalny

nieporuszony

nieporządnie, nieporządniej, nienajporządniej

nieporządný, nieporządniejszy, nienajporządniejszy

nieposłany

nieposłuszny, nieposłuszniejszy, nienajposłuszniejszy

niepościelony

niepoświęcony

niepowołany

niepoznany

niepożądany

niepracujący

nieprędkie, nieprędszy, nienajprędszy

nieprędko, nieprędzej, nienajprędzej

niepromowany

nieprosto, nieprościej, nienajprościej

nieprostý, nieprostszý, nienajprostszý

nieproszony

nieprzegotowany

nieprzemyślany

nieprzeniknione

nieprzespany

nieprzetarty

nieprzetrawiony

nieprzewidziany

nieprzeżyty

nieprzygotowany

nieprzyjemnie, nieprzyjemniej, nienajprzyjemniej

nieprzyjemny, nieprzyjemniejszy, nienajprzyjemniejszy

nieprzyjęty

nieprzystosowany

nieprzyzwyczajony

Niepszczołażanin, Niepszczołażanka; Niepszczołażanie (mieszkańcy kolonii

Niepszczołaż)

niepublikowany

niepytany

nierozcięty

nierozegrany

nierozkładany

nierozległy, nierozleglejszy, nienajrozleglejszy

nierozpatrzony

nierozpuszczony

nierozsądnie, nierozsądniej, nienajrozsądniej

nierozsądny, nierozsądniejszy, nienajrozsądniejszy

nierozstrzygnięty

nieroztropnie, nieroztropniej, nienajroztropniej

nieroztropny, nieroztropniejszy, nienajroztropniejszy

nierozważnie, nierozważniej, nienajrozważniej

nierozważny, nierozważniejszy, nienajrozważniejszy

nierzadki, nierzadszy, nienajrzadszy

nierzadko, nierzadziej, nienajrzadziej

nierzetelnie, nierzetelniej, nienajrzetelniej

nierzetelny, nierzetelniejszy, nienajrzetelniejszy

nie serio

niesilny, niesilniejszy, nienajsilniejszy

nieskładnie, nieskładniej, nienajskładniej

nieskładny, nieskładniejszy, nienajskładniejszy

nieskromnie, nieskromniej, nienajskromniej

nieskromny, nieskromniejszy, nienajskromniejszy
nieskutecznie, nieskuteczniej, nienajskuteczniej
nieskuteczny, nieskuteczniejszy, nienajskuteczniejszy
niesłaby, niesłabszy, nienajśłabszy
niesłodki, niesłodszy, nienajśłodszy
niesłodko, niesłodziej, nienajśłodziej
niesłyszany
niesłyszący
niesmacznie, niesmaczniej, nienajsmaczniej
niesmaczny, niesmaczniejszy, nienajsmaczniejszy
niespokojnie, niespokojniej, nienajspokojniej
niespokojny, niespokojniejszy, nienajspokojniejszy
niespójny, niespójniejszy, nienajspójniejszy
niesprawdzony
niesprawiedliwie, niesprawiedliwiej, nienajsprawiedliwiej
niesprawiedliwy, niesprawiedliwszy, nienajsprawiedliwszy
niesprężysty, niesprężystszy, nienajsprężystszy
niesprowokowany
niesprzyjający
niestabilny, niestabilniejszy, nienajstabilniejszy
niestary, niestarszy, nienajstarszy
nie stary, ale nowy
niestosownie, niestosowniej, nienajstosowniej
niestosowny, niestosowniejszy, nienajstosowniejszy
niestrawiony
niestrzeżony
niesumiennie, niesumienniej, nienajsumienniej
niesumienny, niesumienniejszy, nienajsumienniejszy
nieswój (skrępowany, zmieszany)
nie swój (cudzy; obcy)
niesympatycznie, niesympatyczniej, nienajsympatyczniej
niesympatyczny, niesympatyczniejszy, nienajsympatyczniejszy
nieszczęśliwie, nieszczęśliwiej, nienajszczęśliwiej
nieszczęśliwy, nieszczęśliwszy, nienajszczęśliwszy
nieszeroki, nieszerszy, nienajszerszy
nieszeroko, nieszerzej, nienajszerzej
nieszybki, nieszybszy, nienajszybszy
nieszybko, nieszybciej, nienajszybciej
nieśmiało, nieśmieiej, nienajśmieiej
nieśmiały, nieśmielszy, nienajśmielszy

nieświetny, nieświetniejszy, nienajświetniejszy
nieświeżo, nieświeżej, nienajświeżej
nieświeży, nieświeższy, nienajświeższy
nietłumaczony
nietłusto, nietłuściej, nienajtłuściej
nietłusty, nietłustszy a. nietłuściejszy, nienajtłustszy a. nienajtłuściejszy
nietonący
nietrafiony
nietrafny, nietrafniejszy, nienajtrafniejszy
nietrudno, nietrudniej, nienajtrudniej
nietrudny, nietrudniejszy, nienajtrudniejszy
nietrujący
nietrwały, nietrwalszy, nienajtrwalszy
nieubrany
nieuchwytny
nieuczciwie, nieuczciwiej, nienajuczciwiej
nieuczciwy, nieuczciwszy, nienajuczciwszy
nieuczynny
nieudany
nieugaszony
nieujarzmiony
nieujęty
nieukończony
nieukrywany
nieuległy
nieumyty
nieupoważniony
nieuprawniony
nieuprawny
nieuprzedzony
nieuprzejmie, nieuprzejmiej, nienajuprzejmiej
nieuprzejmy, nieuprzejmiejszy, nienajuprzejmiejszy
nieusprawiedliwiony
nieustabilizowany
nieustający
nieustalony
nieustanny
nieustawny, nieustawniejszy, nienajustawniejszy
nieustraszony
nieuszkodzony

nieuśmierzony
nieuświadomiony
nieutarty
nieuwzględniony
nieuzasadniony
nieuzdolniony
nieuznany
nieużyteczny, nieużyteczniejszy, nienajżyteczniejszy
nieużywany
niewart
nieważny, nieważniejszy, nienajważniejszy
niewąski, niewęższy, nienajwęższy
niewąsko, niewężziej, nienajwężziej
niewdzięcznie, niewdzięczniej, nienajwdzięcznie
niewdzięczny, niewdzięczniejszy, nienajwdzięczniejszy
niewesoło, nieweselej, nienajweselej
niewesoły, nieweselszy, nienajweselszy
niewiarygodny, niewiarygodniejszy, nienajwiarygodniejszy
niewiążący
niewidzący
niewidziany
niewiele, niewięcej, nienajwięcej
niewielki, niewiększy, nienajwiększy
niewierzący
niewięcej, nienajwięcej (od: niedużo a. niewiele)
nie więcej, ale mniej
nie wprost
niewiększy, nienajwiększy (od: nieduży a. niewielki)
niewskazany
niewtajemniczony
niewychowany
niewycofany
niewyczerpany
niewyczuwalny
niewyćwiczony
niewydany
niewygłoszony
niewygodnie, niewygodniej, nienajwygodniej
niewygodny, niewygodniejszy, nienajwygodniejszy
niewygolony

niewyjaśniony
niewykluczony
niewykonany
niewykończony
niewykorzystany
niewyksztalcony
niewykwalifikowany
niewyleczony
niewyladowany
niewymagający
niewymawialny
niewymawiany
niewymownie, niewymowniej, nienajwymowniej
niewymowny, niewymowniejszy, nienajwymowniejszy
niewypalony
niewyparzony
nie zaraz
niewyplacony
niewypoczęty
niewypowiedziany
niewypróbowany
niewyraźnie, niewyraźniej, nienajwyraźniej
niewyraźny, niewyraźniejszy, nienajwyraźniejszy
niewyrażony
niewyrośnięty
niewysłowiony
niewysłuchany
niewysoki, niewyższy, nienajwyższy
niewysoko, niewyżej, nienajwyżej
niewytłumaczony
niewytrzymały, niewytrzymalszy, nienajwytrzymalszy
niewyżej, nienajwyżej (od: niewysoko)
niewyższy, nienajwyższy (od: niewysoki)
niezaangażowany
niezabawny, niezabawniejszy, nienajzabawniejszy
niezabezpieczony
niezabudowany
niezadowolający
niezadowolony
niezakłócony

niezalany
niezalecany
niezależny
niezaludniony
niezałatwiony
niezamiatany
niezamiciony
niezamierzony
niezamieszkały
niezamieszkany
niezamknięty
niezamożnie, niezamożniej, nienajzamożniej
niezamożny, niezamożniejszy, nienajzamożniejszy
niezapięty
niezapłacony
niezapłodniony
niezapomniany
niezapowiadany
niezaprojektowany
niezaproszony
niezapytany
niezaręczony
niezasłany
niezatarty
niezatopiony
niezatrudniony
niezatwierdzony
niezauważony
nie zawsze
niezbadany
niezdejmowany
niezdobyty
niezdolny, niezdolniejszy, nienajzdolniejszy
niezdrowo, niezdrowiej, nienajzdrowiej
niezdrowy, niezdrowszy, nienajzdrowszy
niezgaszony
niezjedzony
niezliczony
niezłożony
niezły, niegorszy, nienajgorszy

niezmącony

niezmieniony

niezmierzony

niezmieszany

niezmięty

niezmordowany

niezmywalny

nieznający się

niezniszczony

niezorganizowany

niezrealizowany

niezrośnięty

niezrozumiały

niezrozumiany

niezrzeszony

niezużyty

niezwiązany

nieźle, niegorzej, nienajgorzej

nieżonaty

nieżyczliwie, nieżyczliwiej, nienajżyczliwiej

nieżyczliwy, nieżyczliwszy, nienajżyczliwszy

nieżyjący

Nieżywiecianin, Nieżywiecianka; Nieżywiecianie (mieszkańcy wsi, osady Nieżywieć)

Nikaragua a. jezioro Nikaragua

Nike (marka obuwnicza i firma, buty tej marki; nosić Nike)

Nikobary a. wyspy Nikobary, a. Wyspy Nikobarskie

Nikon (firma, produkt tej firmy; robić zdjęcia Nikonem)

nim by (zanim by)

Nissan (marka samochodów i firma, samochód tej marki; jeździć Nissanem)

Niwniczanie, Niwniczanka; Niwniczanie (mieszkańcy wsi Niwnica)

nizina (np. nizina bagnista, żyzna, podbrzeżna, kontynentalna; **nizina**

Akan),

ale:

Arktyczna Nizina Nadbrzeżna

Nizina Amazonki

Nizina Gangesu

Nizina Indusu

Nizina Mazowiecka

Nizina Padańska

Nizina Sępopolska

Nizina Śląska

Nizina Wielkopolska

Nizina Zatokowa

Niżanin, Niżanka; Niżanie (mieszkańcy miasta, osady Nisko)

niżby

Norfolk a. wyspa **Norfolk**

Norweg, Norweżka; Norwegowie a. **Norwedzy** (obywatele państwa Norwegia)

Norwid: Cyprian Kamil Norwid

norwidowski

Nowa Kaledonia a. wyspy **Nowa Kaledonia**

Nowa Szkocja a. półwysep **Nowa Szkocja**

Nowohucianin, Nowohucianka; Nowohucianie (mieszkańcy dzielnicy miasta, wsi, osady Nowa Huta)

Noworzeszotkowianin, Noworzeszotkowianka; Noworzeszotkowianie
(mieszkańcy kolonii Nowe Rzeszotko)

Nurzanin, Nurzanka; Nurzanie (mieszkańcy wsi Nur)

O

oaza (np. oaza polarna, pustynna; **oaza Charga, oaza Fajum, oaza Siwa**),
ale:

Oaza Amery’ego

Oaza Bungera

obniżenie (np. obniżenie terenu),

ale w nazwach własnych:

Obniżenie Hronu

Obniżenie Liptowsko-Spiskie

Obniżenie Orawsko-Podhalańskie

Obniżenie Otmuchowskie

Obniżenie Podsudeckie

Obniżenie Ścinawskie

Obniżenie Żytawsko-Zgorzeleckie

ocean (np. bezkresny, wzburzony, głęboki ocean),

ale w nazwach własnych:

Ocean Atlantycki

Ocean Indyjski

Ocean Spokojny

Ochocianin, Ochocianka; Ochocianie (mieszkańcy dzielnicy Ochota)

Odrzanin, Odrzanka; Odrzanie (mieszkańcy wsi, osady Odra a. wsi, osady Odry)

odznaka (np. odznaka pamiątkowa, sportowa, srebrna),
ale w nazwach własnych:

Górska Odznaka Turystyczna

Odznaka Grunwaldzka

Odznaka Honorowa za Zasługi dla Ochrony Praw Człowieka

a. odznaka honorowa **Za Zasługi dla Ochrony Praw Człowieka**, a. **Odznaka Honorowa „Za Zasługi dla Ochrony Praw Człowieka”**, a. odznaka honorowa **„Za Zasługi dla Ochrony Praw Człowieka”**

Odznaka Kościuszkowska

Odznaka Strażak Wzorowy a. **odznaka Strażak Wzorowy**,
a. **Odznaka „Strażak Wzorowy”**, a. **odznaka „Strażak Wzorowy”**

Złota Odznaka Zasłużony Policjant

Ojcowianin, Ojcowianka; Ojcowianie (mieszkańcy wsi Ojców)

Okinawa a. wyspy **Okinawa**

Oksfordczyk, Oksfordka; Oksfordczycy (mieszkańcy miasta Oksford)
oksfordczyk, oksfordka; oksfordczycy (absolwenci Uniwersytetu Oksfordzkiego)

oksfordy (rodzaj obuwia)

Olandia a. wyspa **Olandia**

Olecczanin, Olecczanka; Olecczanie (mieszkańcy miasta Olecko)

Olsztynianin, Olsztynianka; Olsztynianie (mieszkańcy Olsztyńskiego i miasta Olsztyn)

Ontario a. jezioro **Ontario**

Opel (marka samochodów i firma, samochód tej marki; kupić Opla)

Opolanin, Opolanka; Opolanie (mieszkańcy Opolszczyzny i miasta, wsi Opole)

oraz by

order (np. order państwowy, za odwagę, złoty),
ale w nazwach własnych:

Order Legii Honorowej

Order Orła Białego

Order Podwiązki

Order Polonia Restituta a. **order Polonia Restituta**, a. **order „Polonia Restituta”**

Order Świętego Stanisława a. **Order św. Stanisława**

Order Uśmiechu

Order Wojenny Virtuti Militari a. **order wojenny Virtuti Militari**,
a. **order wojenny „Virtuti Militari”**

Order Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej

Orkady a. **wyspy Orkady**; Orkady Południowe

Orleańczyk, Orleanka; Orleanie (mieszkańcy miasta Orlean)

Ormuz a. **cieśnina Ormuz**

Ormuz a. **wyspa Ormuz**

Orwell: George Orwell

orwellowski

Orzepowiczanie, Orzepowiczanka; Orzepowiczanie (mieszkańcy dzielnicy Orzepowice)

osada (rodzaj miejscowości, np. osada leśna, niezamieszkała, rybacka;

osada Anielin – część wsi Strzelewo, **osada Duże Wiosło** – część wsi Widlice, **osada leśna Niedźwiady**),

ale:

Andrzejów-Osada

Boksze-Osada

Czarlina-Osada

Dąbrowskie-Osada

Długi Kąt-Osada

Kluczbork-Osada

Nowa Osada

Osada

Osada-Konin

Osada-Łumbie

Osada Młyńska

Osada Narty

Osady Jerzmionckie

Zakrzewska Osada

Osieczanie, Osieczanka; Osieczanie (mieszkańcy miasta, wsi, osady, kolonii, przysiółka Osiek)

osiedle (np. osiedle nowo wybudowane, podmiejskie, zadbane),

ale w nazwach własnych:

Osiedle 11 Listopada a. **Os. 11 Listopada**

Osiedle Białe Sady a. **Os. Białe Sady**

Osiedle Chemik a. **Os. Chemik**

Osiedle Generała Władysława Andersa a. **Osiedle**

gen. Władysława Andersa, a. **Os. Generała Władysława Andersa**, a. **Os. gen. Władysława Andersa**

Osiedle Młodych a. **Os. Młodych**

Osiedle na Zatorzu a. Os. na Zatorzu

Osiedle Piastów Śląskich a. Os. Piastów Śląskich

Osiedle Posejdon a. Os. Posejdon

Osiedle Skowronków a. Os. Skowronków

Osiedle Tysiąclecia a. Os. Tysiąclecia

Ostrów Lednicki a. wyspa Ostrów Lednicki

Otmuchowianin, Otmuchowianka; Otmuchowianie (mieszkańcy miasta Otmuchów)

Otranto a. cieśnina Otranto

P

pałac (np. pałac eklektyczny, neobarokowy, zabytkowy, zniszczony),
ale w nazwach własnych:

Pałac Biskupi

Pałac Branickich

Pałac Bursztynowy

Pałac Kawalera

Pałac pod Głowami

Pałac Saski

Pałac Sejmu Stanów Pomorskich

Pałac Staszica (*właśc.* Pałac Królewskiego Towarzystwa
Przyjaciół Nauk)

Pałac Westminsterski

Pałac Ziemstwa Pomorskiego

Pamir a. góry Pamir

Panamczyk, Panamka; Panamczycy (obywatele państwa Panama
i mieszkańcy miasta Panama)

panama (rodzaj kapelusza)

Panewniczanin, Panewniczanka; Panewniczanie (mieszkańcy dzielnicy
Panewniki)

park (np. park miejski, pałacowy, zadbany, zdrojowy),
ale w nazwach własnych:

Miejski Park Solidarności

Park im. Króla Jana III Sobieskiego

Park Kultury i Wypoczynku

Park na Niskich Łąkach

Park Przygodna

Park przy Świętym Źródle

Park Schöna nad Czarną Przemszą

Park Stare Koryto Warty

Park Wolności

Park Zdrojowy

Park Zdrojowy im. Hrabiego Witolda Skórzewskiego a. Park

Zdrojowy im. hr. Witolda Skórzewskiego

Paryżanin, Paryżanka; Paryżanie (mieszkańcy miasta Paryż)

pasmo (np. pasmo górskie, północne, skaliste),

ale w nazwach własnych:

Pasmo Birkenmajera

Pasmo Błękitne

Pasmo Fotografów

Pasmo Mizockie

Pasmo Pelczańskie

Pasmo Przedborskie

Pasmo Skaliste

Pasmo Wyhorlacko-Gutyjskie

Pasmo Wododziałowe

Pasmo Towarzystwa Królewskiego

Pasymianin, Pasymianka; Pasymianie (mieszkańcy miasta, osady Pasym)

Pejpus a. jezioro Pejpus

pekińczyk (rasa psa)

Pekińczyk, Pekinka; Pekińczycy (mieszkańcy miasta Pekin)

Peloponez a. półwysep Peloponez

pepiczek a. Pepiczek (*lekc.* o Czechu)

pepiczka a. Pepiczka (*lekc.* o Czeszce)

pepik a. Pepik (*lekc.* o Czechu)

Pepsi (marka napojów bezalkoholowych, napój tej marki; pić Pepsi)

Persil (marka produktów do prania, produkt tej marki; wyprać w Persilu)

Peugeot (marka samochodów i firma, samochód tej marki; kupić Peugeota)

Piast (członek dynastii Piastów)

piastowski

piastowy a. Piastowy (np. syn = syn Piasta)

Picasso: Pablo Picasso

picassowski

Pieniny a. góry Pieniny; Małe Pieniny, Pieniny Spiskie

pierdu pierdu a. pierdu-pierdu, a. pierdu, pierdu

pierogarnia (np. pierogarnia nowo otwarta, popularna),

ale w nazwach własnych:

Pierogarnia Babci Marysi a. pierogarnia Babci Marysi

Pierogarnia Farszawa a. pierogarnia Farszawa

Pierogarnia Kaszubska a. pierogarnia Kaszubska

Pierogarnia Krakowiacy a. pierogarnia Krakowiacy

Pierogarnia na Deptaku a. pierogarnia Na Deptaku

Pierogarnia u Alexa i Pati a. pierogarnia U Alexa i Pati

pif paf a. pif-paf, a. pif, paf

Pilsko a. góra Pilsko

Pitagoras

pitagorejski

pitu pitu a. pitu-pitu, a. pitu, pitu

pizzeria (np. pizzeria włoska, osiedlowa, tradycyjna),

ale w nazwach własnych:

Pizzeria Boska Włoska a. pizzeria Boska Włoska

Pizzeria Epicka a. pizzeria Epicka

Pizzeria Napoli a. pizzeria Napoli

Pizzeria na Rynku a. pizzeria Na Rynku

Pizzeria Piec a. pizzeria Piec

**Pizzeria pod Drewnianym Bocianem a. pizzeria Pod Drewnianym
Bocianem**

Pizzeria Tomasz i Pomidory a. pizzeria Tomasz i Pomidory

Pizzeria u Szwagra a. pizzeria U Szwagra

plac (np. plac miejski, niewielki, ruchliwy, targowy),

ale w nazwach własnych:

Plac Biskupa Jana Chrapka a. Plac bp. Jana Chrapka,

a. Plac bpa Jana Chrapka, a. Pl. Biskupa Jana Chrapka,

a. Pl. bp. Jana Chrapka, a. Pl. bpa Jana Chrapka

Plac Jedności Słowiańskiej a. Pl. Jedności Słowiańskiej

Plac Mariacki a. Pl. Mariacki

Plac na Rozdrożu a. Pl. na Rozdrożu

Plac pod Lipami a. Pl. pod Lipami

Plac Przyjaciół z Miszkolca a. Pl. Przyjaciół z Miszkolca

Plac Rady Europy a. Pl. Rady Europy

Plac Rybny a. Pl. Rybny

Plac Sejmu Śląskiego a. Pl. Sejmu Śląskiego

Plac Synagogi a. Pl. Synagogi

**Plac Świętej Katarzyny a. Plac św. Katarzyny, a. Pl. Świętej
Katarzyny, a. Pl. św. Katarzyny**

Plac Teatralny a. Pl. Teatralny

Plac Trzech Krzyży a. Pl. Trzech Krzyży

Plac Wiosny Ludów a. Pl. Wiosny Ludów

Plac Wolności a. Pl. Wolności

Plac Zbawiciela a. Pl. Zbawiciela

Platon a. Plato

platoniczny

platoński

plaskowyż (np. plaskowyż powulkaniczny; **plaskowyż Bolaven**),

ale:

Plaskowyż Edwardsa

Plaskowyż Glubczycki

Plaskowyż Leńsko-Angarski

Plaskowyż Polarny

Plaskowyż Południowy

Plaskowyż Queenslandzki

Plaskowyż Tarnogrodzki

Plaskowyż Tunguski

Płoń a. jezioro Płoń

pobrzeże (np. pas pobrzeża),

ale w nazwach własnych:

Pobrzeże Czarnogórskie

Pobrzeże Dalmatyńskie

Pobrzeże Gdańskie

Pobrzeże Kaszubskie

Pobrzeże Koszalińskie

Pobrzeże Meklemburskie

Pobrzeże Słowińskie

Pobrzeże Szczecińskie

Pobrzeże Zachodniopomorskie

pogórze (np. pogórze rozległe, skaliste),

ale w nazwach własnych:

Pogórze Beskidzkie

Pogórze Dynowskie

Pogórze Hesk

Pogórze Izerskie

Pogórze Karpackie

Pogórze Krupińskie

Pogórze Łużyckie

Pogórze Morawsko-Śląskie

Pogórze Szydłowskie

Pogórze Zachodniobeskidzkie

pojezierze (np. pas pojezierzy),

ale w nazwach własnych:

Pojezierze Chełmińsko-Dobrzyńskie

Pojezierze Chodzieskie
Pojezierze Ińskie
Pojezierze Mazurskie
Pojezierze Myśliborskie
Pojezierze Środkowoszwedzkie
Pojezierze Wileńskie
Pojezierze Wschodniosuwalskie
Pojezierze Zachodniopomorskie

Polak, Polka; Polacy (obywatele państwa Polska)

polana (np. polana leśna, zacieniona, zielona; **polana Budzin, polana Huciska, polana Trusiówka**),

ale:

Polana Chocholowska
Polana Jakuszycka
Polana Kobylecka
Polana Weporska
Rusinowa Polana
Siwa Polana

polka (taniec)

polonina (np. polonina bieszczadzka),

ale w nazwach własnych:

Polonina Borżawska
Polonina Bukowska
Polonina Caryńska
Polonina Czerwona
Polonina Równa
Polonina Wetlińska
Poloniny Hryniawskie

pomnik (np. pomnik kamienny, przyrody, poległych, wysoki),

ale w nazwach własnych:

Pomnik Bohaterom Września 1939
Pomnik Czynu Polaków
Pomnik Jadwigi i Jagielly
Pomnik Książki
Pomnik ku czci Powstańców Śląskich
Pomnik Matki Sybiraczki
Pomnik Niepodległości
Pomnik „Nigdy Więcej Wojny”
Pomnik Ofiar Grudnia 1970
Pomnik Piwnicy pod Baranami
Pomnik Poległych w Bitwie pod Grochowem

Pomorzanie, Pomorzanka; Pomorzanie (mieszkańcy Pomorza)

ponieważ by

porno

pornomagazyn a. porno magazyn

pornografia

pornopisemka a. porno pisemka

pornoshop a. porno shop

Porsche (marka samochodów i firma, samochód tej marki; jeździć Porsche)

Portugalczyk, Portugalka; Portugalczycy (obywatele państwa Portugalii)

post-Jugosłowianin

postkomunistyczny

postkubizm

postprawda

potok (np. potok kręty, płytki, wartki; **potok Bystra, potok Jasień, potok Jaworzynka**),

ale:

Chochółowski Potok

Jarząbczy Potok

Kościeliski Potok

Potok Mięszowicki

Potok spod Kopy

Potok Tenczyński

Szeroki Potok

Wielki Złomiskowy Potok

Złoty Potok

Żegiestowski Potok

Poznanianin, Poznanianka; Poznanianie (mieszkańcy Poznańskiego i miasta Poznań)

Poznaniak, Poznanianka, Poznaniacy (*pot.* mieszkańcy miasta Poznań)

pólakord

półamatorski

półamatorski, półprofesjonalny

półamatorsko

półamatorsko, półprofesjonalnie

półanalfabeta

półanalfabetka

półanalfabetyzm

pól-Angielka

pól-Angielka, pól-Polka

półangielski

półangielski, półpolski

pół-Anglik

półanglik (rasa konia)

pół-Anglik, pół-Polak

pół-Arab

półarab (rasa konia)

pół-Arabka

półarabski

półarystokrata

półarystokratka

półautomat

półautomatyczny

pół-Azjata

pół-Azjata, pół-Europejczyk

pół-Azjatka

pół-Azjatka, pół-Europejka

półazjatycki

półazjatycki, półeuropejski

półbajt (*inform.*)

półbaszta

półbawelniany

półbawelniany, półlniany

półbiały

półbiały, półczarny

półbieg

półbieg, półmarsz

półblyszcząco

półblyszcząco, półmatowo

półblyszczący

półblyszczący, półmatowy

półbochenek

półbogini

półboski

półbóg

półbut

półchłop

półchłop, półrobotnik

półchłopka

półchłopka, półrobotnica

półchłopski

półchłopski, półrobotniczy
półcicho
półcicho, półgłośno
półcichy
półcichy, półgłośny
półcień
półciepło
półciepło, półzimno
półciepły
półciepły, półzimny
półciężarówka
półcylinder
półczarny
półczarny, półbiały
półczłowiek
półczłowiek, półkoziół
półczuwać
półczuwać, półdrzemać
półczuwanie
półczuwanie, półdrzemanie
półdarmo
półdarmowy
półdemokracja
półdemokrata
półdemokratyczny
półdiablę
półdługi
półdługi, półkrótki
półdojrzałe
półdojrzałe, półdziecinne
półdojrzały
półdojrzały, półdziecinny
półdrewniany
półdrewniany, półmurowany
półdrewniany, półszklany
półdrzemać
półdrzemać, półczuwać
półdrzemanie
półdrzemanie, półczuwanie
półdrzemka

półdziecinnie
półdziecinnie, półdojrzałe
półdziecinny
półdziecinny, półdojrzały
półdziki
półdziki, półoswojony
półdziko
półelastyczny
półelastyczny, półsztywny
póletat
póletatowiec
póletatowy
pół-Europejczyk
pół-Europejczyk, pół-Azjata
pół-Europejka
pół-Europejka, pół-Azjatka
półeuropejski
półeuropejski, półazjatycki
półfabrykat
półfantastycznie
półfantastycznie, półrealistycznie
półfantastyczny
półfantastyczny, półrealistyczny
półfinalista
półfinalistka
półfinał
półfinałowy
półfrancuski
półfrancuski, półszwajcarski
pół-Francuz
pół-Francuz, pół-Szwajcar
pół-Francuzka
pół-Francuzka, pół-Szwajcarka
półgłośno
półgłośno, półcicho
półgłośny
półgłośny, półcichy
półgodzina
półgodzinny
półgolf

półgoly
półgorzki
półgorzki, półsłodki
półgorzko
półgorzko, półsłodko
półhalka
półhybryda
półhybrydowy
półinteligencki
półinteligencki, półrobotniczy
półinteligent
półinteligent, półrobotnik
półinteligentka
półinteligentka, półrobotnica
półjawa
półjawa, półsen
półkoziol
półkoziol, półczłowiek
półkożuszek
półkpiąco
półkpiąco, półpoważnie
półkpiący
półkpiący, półpoważny
półkrótki
półkrótki, półdługi
półkruchy
półksiężyc
półlegalny
półlegendarny
półleżąco
półleżąco, półsiedząco
półleżący
półleżący, półsiedzący
półleżeć
półleżeć, półsiedzieć
półlniany
półlniany, półbawelniany
półłśniąco
półłśniąco, półmatowo
półłśniący

pótlśniący, półmatowy
półluk
półmaraton
półmarsz
półmarsz, półbieg
półmaska
półmat
półmatowo
półmatowo, półbłyszcząco
półmatowo, pótlśniący
półmatowy
półmatowy, półbłyszczący
półmatowy, pótlśniący
półmechaniczny
półmetal (*chem.*)
pół-Metys
pół-Metys, pół-Mulat
pół-Metyska
pół-Metyska, pół-Mulatka
półmiejski
półmiejski, półwiejski
półmiękki
półmiękki, półtwardy
półmiękko
półmiękko, półtwardo
półmięsny
półmięsny, półwarzywny
półmokro
półmokro, półsucho
półmokry
półmokry, półsuchy
półmrok
pół-Mulat
pół-Mulat, pół-Metys
pół-Mulatka
pół-Mulatka, pół-Metyska
półmurowany
półmurowany, półdrewniany
półnagi
półnago

półnauka

półnauka, półzabawa

półobrażony

półoficjalnie

półoficjalność

półoficjalny

półokrąg

półokrągło

półokrągły

półomdlały

półoswojony

półoswojony, półdziki

półoś

półpauza

pół-Polak

pół-Polak, pół-Anglik

pół-Polka

pół-Polka, pół-Angielka

półpolski

półpolski, półangielski

półpoważnie

półpoważnie, półkpiąco

półpoważnie, półzartobliwie

półpoważny

półpoważny, półkpiący

półpoważny, półzartobliwy

półprodukt

półprofesjonalnie

półprofesjonalnie, półamatorsko

półprofesjonalny

półprofesjonalny, półamatorski

półprosta

półprzezroczysty a. półprzezroczysty

półprzymknięty

półpustynia

półpustynny

półrealistycznie

półrealistycznie, półfantastycznie

półrealistyczny

półrealistyczny, półfantastyczny

półrobotnica
półrobotnica, półchłopka
półrobotnica, półinteligentka
półrobotniczy
półrobotniczy, półchłopski
półrobotniczy, półinteligentki
półrobotnik
półrobotnik, półchłop
półrobotnik, półinteligent
półrozkwitły
półrzewnie
półrzewnie, półsmutno
półrzewny
półrzewny, półsmutny
półsamogłoska (*jęz.*)
półsen
półsen, półjava
półsennie
półsenny
półserio
półserio, półżartem
półsiad
półsiedząco
półsiedząco, półleżąc
półsiedzący
półsiedzący, półleżący
półsiedzieć
półsiedzieć, półleżeć
półsieroctwo
półsierota
pół-Skandynaw
pół-Skandynaw, pół-Słowianin
pół-Skandynawka
pół-Skandynawka, pół-Słowianka
półskandynawski
półskandynawski, półsłowiański
półsłodki
półsłodki, półgorzki
półsłodko

półslodko, półgorzko
pół-Słowianin
pół-Słowianin, pół-Skandynaw
pół-Słowianka
pół-Słowianka, pół-Skandynawka
półsłowiański
półsłowiański, półskandynawski
półsmutno
półsmutno, półrzewnie
półsmutny
półsmutny, półrzewny
półspać
półspać, półczuwać
półspalanie (*chem.*)
półsucho
półsucho, półmokro
półsuchy
półsuchy, półmokry
półsurowy
półsurowy, póługotowany
półszalenieć
półszaleństwo
półszalony
półszklany
półszklany, półdrewniany
półszlachetnie
półszlachetny
półszytywny
półszytywny, półelastyczny
pół-Szwajcar
pół-Szwajcar, pół-Francuz
pół-Szwajcarka
pół-Szwajcarka, pół-Francuzka
półszwajcarski
półszwajcarski, półfrancuski
półśląski
pół-Ślązaczka
pół-Ślązak
półświadomie

półświadomy

półtajnie

półtajny

półtłusto

półtłusty

półtwardo

półtwardo, półmiętko

półtwardy

półtwardy, półmiękki

póługotowany

póługotowany, półsurowy

półuśmieszek

półwalec

półwalek

półwarzywny

półwarzywny, półmięsny

półwiecze

półwiejski

półwiejski, półmiejski

półwieniec

półwilgotny

półwilgotny, półsuchy

półwysep (np. półwysep długi, rozległy, rzeczny; **półwysep Jukatan, półwysep Labrador**),

ale:

Półwysep Apeniński

Półwysep Arabski

Półwysep Bałkański

Półwysep Helski

Półwysep Jutlandzki

Półwysep Kornwalijski

Półwysep Pirenejski

Półwysep Przylądkowy

Półwysep Skandynawski

Półwysep Zielonego Przylądka

półwytrawny

półzabawa

półzabawa, półnauka

półzielony

półzielony, półbłękitny

półzimno

półzimno, półciepło

półzimny

półzimny, półciepły

półzwęglony

półżartem

półżartem, półserio

półżywy

pradolina (np. pradolina rzeki),

ale w nazwach własnych:

Pradolina Notecka

Pradolina Podkarpacka

Pradolina Warciańsko-Odrzańska

Pradolina Warszawsko-Berlińska

Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka

Pradolina Wieprza

Pradolina Wisły

Pradolina Wrocławsko-Magdeburska

Prażanin, Prażanka, Prażanie (mieszkańcy miasta, dzielnicy miasta Praga)

prąd (np. prąd morski, zimny, prądy konwekcyjne; **prąd Agulhas**,

prąd Gofsztröm),

ale:

Prąd Brazylijski

Prąd Falklandzki

Prąd Nowej Ziemi

Prąd Południoworównikowy

Prąd Przylądka Horn

Prąd Wiatrów Zachodnich

Prąd Zachodniogrenlandzki

Prąd Zachodniopółnocny

Prąd Zatokowy

prometejski

Prometeusz (postać mitologiczna)

prometeuszowy a. Prometeuszowy (np. czyn = czyn Prometeusza)

Prus: Bolesław Prus, *właśc.* Aleksander Głowacki

prusowski

Pyrrus

pyrrusowe a. Pyrrusowe zwycięstwo (*fraz.* zwycięstwo niewspółmierne do poniesionych strat)

pyrrusowy a. Pyrrusowy (np. pyrrusowe a. Pyrrusowe wojsko = wojsko Pyrrusa)

przedgórze (np. przedgórze pofałdowane, szerokie),

ale w nazwach własnych:

Przedgórze Austriackie

Przedgórze Paczkowskie

Przedgórze Sudeckie

przełęcz (np. przełęcz górską, łagodną, rozległą; **przełęcz Athabaska**,

przełęcz Przysłop, przełęcz Rohatka, przełęcz Zawrat),

ale:

Lodowa Przełęcz

Przełęcz Jablonkowska

Przełęcz Karkonoska

Przełęcz Mięguszowiecka

Przełęcz pod Kopą

Przełęcz Tetmajera

Przełęcz Trzech Pagód

Przełęcz Wierzgającego Konia

Szpiglasowa Przełęcz

Wielka Przełęcz Świętego Bernarda a. Wielka Przełęcz

św. Bernarda

przełom (np. przełom antecedentny, epigenetyczny, przełom Dunajca),

ale w nazwach własnych:

Lubuski Przełom Odry

Małopolski Przełom Wisły

Przełom Czerwonej Wieży

Przełom Tary

Trzy Przełomy Jangcy

przesmyk (np. przesmyk między morzami, wąski; **przesmyk Auckland**,

przesmyk Darién, przesmyk Kra),

ale:

Przesmyk Karelski

Przesmyk Koryncki

Przesmyk Panamski

Przesmyk Perekopski

Przesmyk Sueski

przylądek (np. przylądek skalisty, wietrzny; **przylądek Almadi, przylądek**

Baba, przylądek Farvel, przylądek Rozewie),

ale:

Przylądek Biały

Przylądek Dobrej Nadziei

Przylądek Douglasa
Przylądek Henrietty Marii
Przylądek Księcia Walii
Przylądek Igielny
Przylądek Melville'a
Przylądek Północny
Przylądek Scotta
Przylądek Zielony

przysiółek (rodzaj miejscowości, np. przysiółek niewielki, opustoszały, zapomniany; **przysiółek Gąsiorówek** – część kolonii Gąsiorów, **przysiółek Marcelin** – część osady Jarosławiec, **przysiółek Pod Czarnym Lasem** – część wsi Osiek),

ale:

Dworcowy Przysiółek
Przysiółek
Przysiółek Dolny

Puma (marka obuwnicza i firma, buty tej marki; nosić Pumy)

pustynia (np. pustynia afrykańska, bezkresna, skalista; **pustynia Gobi**,

pustynia Namib, **pustynia Negew**, **pustynia Sahara**),

ale:

Mała Pustynia Piaszczysta
Pustynia Arabska
Pustynia Błędowska
Pustynia Gibsona
Pustynia Judzka
Pustynia Nubijska
Pustynia Strzeleckiego
Wielka Pustynia Słona
Wielka Pustynia Wiktorii

puszcza (np. puszcza podlaska, wielowiekowa),

ale w nazwach własnych:

Puszcza Augustowska
Puszcza Białowieska
Puszcza Knyszyńska
Puszcza Myszyniecka
Puszcza Nadnotecka
Puszcza Notecka
Puszcza Sandomierska
Puszcza Świętokrzyska

Q

quasiakademicki

quasiantonimia (*jęz.*)

quasiantonimy (*jęz.*)

quasi-Bawarczyk, quasi-Bawarka

quasibawarka (o napoju)

quasicytat

quasicząstka (*fiz.*)

quasi-Czech, quasi-Czeszka

quasiczeszki (o butach)

quasidemokratycznie

quasidemokratyczny

quasidyscyplina

quasifrancuski

quasi-Francuz, quasi-Francuzka

quasifunkcja

quasijudykacyjny (*praw.*)

quasikapitalizm

quasikryterium

quasikryterialny

quasimatematyczny

quasinauka

quasinaukowy

quasiobiekt

quasiopiekun, quasiopiekunka

quasipaństwo

quasi-Polak, quasi-Polka

quasipostępowy

quasiprawny

quasireligijny

quasisądy

quasistatyczny

quasisynonimia (*jęz.*)

quasisynonimy (*jęz.*)

quasi-Tatar, quasi-Tatarka

quasitatar (o potrawie)

quasiumysłowy

quasiwykształcenie

R

Rabelais: Franciszek a. François Rabelais

rabelaisowski

Racimierzanin, Racimierzanka; Racimierzanie (mieszkańcy wsi, osady Racimierz)

Radziwill

radziwillowski

Rafael: Rafael Santi

rafaelowski

Rakowianin, Rakowianka; Rakowianie (mieszkańcy dzielnicy miasta, wsi, osady, kolonii Raków)

raz raz a. raz-raz, a. raz, raz

Redzianin, Redzianka; Redzianie (mieszkańcy miasta Reda)

Rej: Mikołaj Rej

rejowski

Rembrandt: Rembrandt Harmenszoon van Rijn

rembrandtowski

Renault (marka samochodów i firma, samochód tej marki; jeździć Renault)

restauracja (np. restauracja chińska, elegancka, stylowa),

ale w nazwach własnych:

Restauracja Cysterska a. restauracja Cysterska

Restauracja de Novo a. restauracja De Novo

Restauracja Dzika Gęś a. restauracja Dzika Gęś

Restauracja Pieprz i Sól a. restauracja Pieprz i Sól

Restauracja pod Żaglami a. restauracja Pod Żaglami

Restauracja Polska Kuźnia a. restauracja Polska Kuźnia

**Restauracja Spizarnia Szczecińska a. restauracja Spizarnia
Szczecińska**

**Restauracja Wieczór nad Wisłą a. restauracja Wieczór
nad Wisłą**

Reymont: Stanisław Władysław Reymont

reymontowski

Riukiu a. wyspy Riukiu

Rochowianin, Rochowianka; Rochowianie (mieszkańcy wsi, przysiółka Rochów)

Rodos a. wyspa Rodos

Rolls-Royce (marka samochodów i firma, samochód tej marki; kupić Rolls-Royce'a)

rondo (np. rondo bezkolizyjne, dwupoziomowe, osiedlowe),

ale w nazwach własnych:

Rondo Biskupa Ignacego Jeża a. Rondo bp. Ignacego Jeża,

a. Rondo bpa Ignacego Jeża

Rondo Generała Jerzego Ziętki a. Rondo gen. Jerzego Ziętki

Rondo Honorowych Dawców Krwi

Rondo Kocmyrzowskie im. Józefa Gorzelanego

Rondo Piekarza Ochwata

Rondo pod Zegarem

Rondo Praw Kobiet

Rondo Solidarności

Rondo Świętego Jerzego a. Rondo św. Jerzego

Rondo Władysława Bartoszewskiego

Rondo Żegrze

Rospuda a. jezioro Rospuda

Rozewie a. przylądek Rozewie, a. Przylądek Rozewski

Roztocze a. wyżyna Rztocze

rów (np. rów oceaniczny, szeroki; **rów Kermadec, rów Riukiu**),

ale:

Rów Falklandzki

Rów Filipiński

Rów Gór Skalistych

Rów Jawajski

Rów Mariański

Rów Orkadów Południowych

Rów Salomona

Rów Sandwichu Południowego

Równica a. góra Równica

równik

równina (np. równina denudacyjna, trawiasta, stepowa; **równina Alaska, równina Serengeti**),

ale:

Równina Augustowska

Równina Belska

Równina Dolnoniemieńska

Równina Dżisny

Równina Kurpiowska

Równina Muszy i Niemenka

Równina Niewiaży

Równina Pyrzycka

Równina Środkowej Windawy

Równina Zachodniożmudzka

Różopolanin, Różopolanka; Różopole (mieszkańcy dzielnicy miasta, wsi Różopole)

Rubens: Peter Paul Rubens

rubensowski

Rudawy a. góry Rudawy; Rudawy Bośniackie, Rudawy Siedmiogrodzkie, Rudawy Słowackie, Rudawy Spiskie, Rudawy Toskańskie, Rudawy Weporskie

Rumun, Rumunka; Rumuni (obywatele państwa Rumunia)

rusek a. Rusek (*lekc. a. obraz.* o Rosjaninie)

ruska a. Ruska (*lekc. a. obraz.* o Rosjance)

rynna (np. rynna piarżysta, polodowcowa, skalista),
ale w nazwach własnych:

Rynna Cesarska

Rynna Norweska

Rynna Słupska

Rynna Szetlandzka

Rynna Wyspy Niedźwiedziej

rypcium pypcium a. rypcium-pypcium, a. rypcium, pypcium

Ryżanin, Ryżanka; Ryżanie (mieszkańcy miasta Ryga)

ryżanka (rodzaj zupy)

rzeka (np. rzeka rwąca, uregulowana, wielokorytowa;

rzeka Adyga, rzeka Amazonka, rzeka Barycz, rzeka Biebrza,

rzeka Brda, rzeka Bzura, rzeka Czarna Hańcza, rzeka Czeremosz,

rzeka Dunaj, rzeka Eufrat, rzeka Jangcy, rzeka Jordan, rzeka Loara,

rzeka Missisipi, rzeka Narew, rzeka Nysa Kłodzka, rzeka Orinoko,

rzeka Odra, rzeka Sekwana, rzeka Warta, rzeka Wisła),

ale:

Rzeka Czarna

Rzeka Czerwona

Rzeka Krokodyla

Rzeka Łabędzia

Rzeka Miedziana

Rzeka Perłowa

Rzeka Śnieżna

Rzeka Świętego Wawrzyńca a. Rzeka św. Wawrzyńca

Rzeka Żółta

Rzeszowianin, Rzeszowianka; Rzeszowianie (mieszkańcy Rzeszowskiego i miasta Rzeszów)

Rzgowianin, Rzgowianka; Rzgowianie (mieszkańcy miasta, wsi Rzgów)

Rzymianin, Rzymianka; Rzymianie (obywatele starożytnego państwa Rzym i mieszkańcy miasta Rzym)

S

Sabała: *właśc.* Jan Krzeptowski

sabałow a. **Sabałow** (np. sabałowe a. Sabałowe opowieści = opowieści Sabały)

Sahara a. **pustynia Sahara**; Atlas Saharyjski

Saksończyk, Saksonka; Saksończycy (mieszkańcy kraju związkowego Saksonia)

Salamina a. **wyspa Salamina**

Samos a. **wyspa Samos**

Samotraka a. **wyspa Samotraka**

Samsung (firma technologiczna i marka sprzętów elektronicznych, produkt tej marki; używać Samsunga)

Sandomierzanin, Sandomierzanka; Sandomierzanie (mieszkańcy miasta Sandomierz)

Sandwich Południowy a. **wyspy Sandwich Południowy**

sanktuarium (np. sanktuarium diecezjalne, maryjne, narodowe),

ale w nazwach własnych:

Sanktuarium Bożego Miłosierdzia

Sanktuarium Matki Bożej Fatimskiej

Sanktuarium Matki Bożej Leśniowskiej Patronki Rodzin

Sanktuarium Matki Sprawiedliwości i Miłości Społecznej

Sanktuarium Pasyjno-Maryjne

Sanmaryńczyk, Sanmarynka; Sanmaryńczycy (obywatele państwa San Marino i mieszkańcy miasta San Marino)

Sarajewianin, Sarajewianka; Sarajewianie (mieszkańcy miasta Sarajewo)

Sardynia a. **wyspa Sardynia**

Sardyńczyk, Sardynianka a. **Sardynka; Sardyńczycy** (mieszkańcy wyspy Sardynia)

sardynka (ryba)

Sartre: Jean-Paul Sartre

sartre’owski

Schiller: Fryderyk a. Friedrich Schiller

schillerowski

Schopenhauer: Arthur Schopenhauer

schopenhauerowski

Scotia a. **morze Scotia**

Seat (marka samochodów i firma, samochód tej marki; kupić Seata)

Seram a. **morze Seram**

Senegalczyk, Senegalka; Senegalczycy (obywatele państwa Senegal)

Serocczanin, Serocczanka; Serocczanie (mieszkańcy miasta, wsi, kolonii Serock)

Siecino a. **jezioro Siecino**

Sienkiewicz: Henryk Sienkiewicz

sienkiewiczowski

Sikoku a. **wyspa Sikoku**

Singapurczyk, Singapurka; Singapurczycy (obywatele państwa Singapur i mieszkańcy miasta Singapur)

Skoczowianin, Skoczowianka; Skoczowanie (mieszkańcy miasta, wsi Skoczów)

Skoda (*oryg.* Škoda; marka samochodów i firma, samochód tej marki; jeździć Skodą)

Skopus a. **góra Skopus**

skoro by

Skrwilno a. **jezioro Skrwilno**

Skrzyczne a. **góra Skrzyczne**

skwer (np. skwer mały, osiedlowy, ukwiecony, z fontanną),
ale w nazwach własnych:

Skwer Cisy

Skwer im. Jana Antoniego Strzeleckiego

Skwer Kościuszki

Skwer Niezależnego Zrzeszenia Studentów

Skwer Powstańców Warszawskich

Skwer Przyjaciół z Miskolca

Skwer Sprawiedliwych wśród Narodów Świata

Skwer Stulecia Powstań Śląskich

Skwer Trzech Tramwajarek

Skwer Wolnej Ukrainy

Słowak, Słowaczka; Słowacy (obywatele państwa Słowacja)

Ślupszczanin, Ślupszczanka; Ślupszczanie (mieszkańcy miasta Ślupsk)

Smykowianin, Smykowianka; Smykowanie (mieszkańcy dzielnicy miasta, wsi, przysiółka Smyków)

sobór (np. sobór największy, monumentalny, prawosławny),

ale w nazwach własnych:

Sobór Mądrości Bożej (= Sobór Sofijski)

Sobór Metropolitalny Świętej Równiej Apostołom Marii Magdaleny

Sobór Narodzenia Przenajświętszej Bogurodzicy

Sobór Świętego Mikołaja a. Sobór św. Mikołaja

**Sobór Świętych Cyryla i Metodego a. Sobór św. św. Cyryla
i Metodego**

Sofijczyk, Sofijka; Sofijczycy (mieszkańcy miasta Sofia)

Sokolica a. góra Sokolica

sokratejski

Sokrates

sokratyczny

Sonora a. pustynia Sonora

Sony (firma technologiczna i marka sprzętów elektronicznych, produkt tej
marki; kupić Sony)

Sopocianin, Sopocianka; Sopocianie (mieszkańcy miasta Sopot)

Sosnowiczanie, Sosnowiczanka; Sosnowiczanie (mieszkańcy miasta,
wsi Sosnowiec)

**Spitsbergen a. wyspa Spitsbergen; Krawędź Spitsbergeńska, Ławica
Spitsbergeńska**

spartanin, spartanka; spartanie (ludzie prowadzący surowy tryb życia)

Spartanin, Spartanka; Spartanie (mieszkańcy miasta Sparta)

Sporady a. wyspy Sporady; Sporady Południowe, Sporady Północne

Sporyszanie, Sporyszanka; Sporyszanie (mieszkańcy dzielnicy miasta,
osady Sporysz)

sru tu tu tu a. sru-tu-tu-tu, a. sru, tu, tu, tu a. srutututu

stanisławowski (od: Stanisław August Poniatowski)

staw (np. staw naturalny, płytki, tatrzański; **staw Bolina, staw Cyranka, staw
Olszak**),

ale:

Batyżowiecki Staw

Długi Staw Staroleśny

Kolisty Staw

Mały Żabi Staw Mięgoszowiecki

Niżni Ciemnosmreczyński Staw

Staw Amendy

Staw nad Skokiem

Staw Plasowski

Wielki Biały Staw

Wyżni Żabi Staw Miękuszwiecki

Zmarzły Staw pod Polskim Grzebieniem

Stebłowianin, Stebłowianka; Stebłowianie (mieszkańcy dzielnicy miasta, wsi Stebłów)

Stendhal: *właśc.* Marie-Henri Beyle

stendhalowski

Stożek a. góra Stożek

stuku puku a. stuku-puku, a. stuku, puku

Sudety a. góry Sudety; Sudety Środkowe, Sudety Wschodnie, Sudety Zachodnie, Przedgórze Sudeckie, Puszcza Sudecka

Subaru (marka samochodów i firma, samochód tej marki; jeździć Subaru)

subkategoria

subkontynentalny

sublicencja

subregion

Suchowolanin, Suchowolanka; Suchowolanie (mieszkańcy miasta, wsi, osady, kolonii Suchowola)

Sulu a. morze Sulu

Sulu a. wyspy Sulu

Sumatra a. wyspa Sumatra; Sumatra Północna, Sumatra Południowa, Sumatra Zachodnia

Sund a. cieśnina Sund

super (światny, wspaniały; najwyższej jakości)

superarbitr (*praw.*)

superatrakcyjny a. super atrakcyjny

supermarket (duży sklep samoobsługowy)

super market a. market super (wspaniały market)

super-Polak a. super Polak

superpomysł a. super pomysł

superzabawa a. super zabawa

Suwałczanin, Suwałczanka; Suwałczanie (mieszkańcy miasta, wsi Suwałki)

Suzuki (marka samochodów i firma, samochód tej marki; jeździć Suzuki)

Syjon a. góra Syjon

synagoga (np. synagoga drewniana, przedwojenna, zabytkowa),
ale w nazwach własnych:

Biała Synagoga

Stara Synagoga

Synagoga Chewra Nosim

Synagoga im. Zalmana i Rywki Małżonków Nożyków

Synagoga Izaaka

Wielka Synagoga

Synaj a. półwysep Synaj

Sypniewianin, Sypniewianka; Sypniewianie (mieszkańcy dzielnicy miasta, wsi, osady Sypniewo)

Szantung a. półwysep Szantung, a. Półwysep Szantuński

szast prast a. szast-prast, a. szast, prast

Szczecinianin, Szczecinianka; Szczecinianie (mieszkańcy Szczecińskiego i miasta Szczecin)

szczyt (np. szczyt ośnieżony, wysoki; **szczyt Rysy, szczyt Szrenica, szczyt Śnieżka, szczyt Świnica, szczyt Trzy Korony**),
ale:

Ciężki Szczyt

Czarny Szczyt

Durny Szczyt

Jagnięcy Szczyt

Lodowy Szczyt

Szczyt Adama

Szczyt Awicenny

Szczyt Czekanowskiego

Szczyt Ismaila Samaniego

Szekspir: William Szekspir a. Shakespeare

szekspirowski

Szetlandy a. wyspy Szetlandy; Szetlandy Południowe, Rów Szetlandzki, Rynna Szetlandzka, Wyspy Szetlandzkie

szkop a. Szkop (*lekc. a. obraż.* o Niemcu)

Szopen: Fryderyk Szopen a. **Chopin**

szopenowski a. chopinowski

szuru buru a. szuru-buru, a. szuru, buru

Szóstak a. jezioro Szóstak

Sztokholmczyk, Sztokholmka; Sztokholmczycy (mieszkańcy miasta Sztokholm)

szwajcar (portier; rodzaj sera)

Szwajcar, Szwajcarka; Szwajcarzy (obywatele państwa Szwajcaria)

szwed (klucz nastawny; czarny granit)

Szwed, Szwedka; Szwedzi (obywatele państwa Szwecja)

szwedka (rodzaj kurtki)

Ś

Ślązak, Ślązaczka; Ślązacy (mieszkańcy Śląska)

Śleszynianin, Śleszynianka; Śleszynianie (mieszkańcy wsi Śleszyn)

Ślęza a. **góra Ślęza**

Śniardwy a. **jezioro Śniardwy**

Śremianin, Śremianka; Śremianie (mieszkańcy miasta, wsi, przysiółka Śrem)

Środulanin, Środulanka; Środulanie (mieszkańcy dzielnicy Środula)

Świebodzinianin, Świebodzinianka; Świebodzinianie (mieszkańcy miasta, wsi Świebodzin)

Świerżanin, Świerżanka; Świerżanie (mieszkańcy wsi, kolonii Świerż)

Święcajty a. **jezioro Święcajty**

Święta Helena a. **wyspa Święta Helena**

Świna a. **cieśnina Świna**

Świnoujścianin, Świnoujścianka; Świnoujścianie (mieszkańcy miasta Świnoujście)

Świteż a. **jezioro Świteż**

T

Tabor a. **góra Tabor**

Tahiti a. **wyspa Tahiti**

Taj, Tajka; Tajowie (członkowie grupy etnicznej; obywatele państwa Tajlandia)

Tajlandczyk, Tajlandka; Tajlandczycy (obywatele państwa Tajlandia)

Tallinianin, Tallinianka; Tallinianie a. **Tallińczyk, Tallinka; Tallińczycy** (mieszkańcy miasta Tallin a. Tallinn)

Tallińczyk, Tallinka; Tallińczycy a. **Tallinianin, Tallinianka; Tallinianie** (mieszkańcy miasta Tallin a. Tallinn)

Tana a. **jezioro Tana**

Tanganika a. **jezioro Tanganika**

Tarłowianin, Tarłowianka; Tarłowianie (mieszkańcy wsi Tarłów)

Tczewianin, Tczewianka; Tczewianie (mieszkańcy miasta Tczew)

teatr (np. teatr kukielkowy, ogródkowy, pantomimy),

ale w nazwach własnych:

Teatr Dzieci Zagłębia im. Jana Dormana

Teatr Gry i Ludzie a. **teatr Gry i Ludzie**

Teatr Kana a. teatr Kana

Teatr Lalek Pleciuga a. teatr lalek Pleciuga

Teatr Rozmaitości a. teatr Rozmaitości

Teatr u Przyjaciół a. teatr U Przyjaciół

Teatr Współczesny a. teatr Współczesny

Tebańczyk, Tebanka; Tebańczycy (mieszkańcy miasta Teby)

Tehuantepec a. przesmyk Tehuantepec

Teksańczyk, Teksanka; Teksańczycy (mieszkańcy stanu Teksas)

Teneryfa a. wyspa Teneryfa

Terczynianin, Terczynianka; Terczynianie (mieszkańcy przysiółka Terczyn)

tesla (jednostka fizyczna, symbol: T)

Tesla (marka samochodów i firma, samochód tej marki; jeździć Tesłą)

tik tak a. tik-tak, a. tik, tak

Timor a. wyspa Timor

Timor a. morze Timor

Torunianin, Torunianka; Torunianie (mieszkańcy miasta, wsi Toruń)

Toskańczyk, Toskanka; Toskańczycy (mieszkańcy regionu Toskania)

toteż by

Toyota (marka samochodów i firma, samochód tej marki; jeździć Toyotą)

Trafalgar a. przylądek Trafalgar

tra la la a. tra-la-la, a. tra, la, la

tra ta ta a. tra-ta-ta, a. tra, ta, ta

trans (o osobie)

transakcja

transarktyczny

transfobia

transformer

transkobieta a. trans kobieta

transmężczyzna a. trans mężczyzna

transplciowy

trattoria (np. trattoria popularna, przytulna),

ale w nazwach własnych:

Trattoria Luigi e Antonio a. trattoria Luigi e Antonio

Trattoria Mamma Mia a. trattoria Mamma Mia

Trattoria Santa Lucia a. trattoria Santa Lucia

Trattoria Toscana a. trattoria Toscana

Trattoria u Przyjaciół a. trattoria U Przyjaciół

Trattoria Włoskie Klimaty a. trattoria Włoskie Klimaty

trele morele a. trele-morele, a. trele, morele

Trojanin, Trojanka; Trojanie a. Trojańczyk, Trojanka; Trojańczycy
(obywatele starożytnego miasta-państwa Troja)

Trojańczyk, Trojanka; Trojańczycy a. Trojanin, Trojanka; Trojanie
(obywatele starożytnego miasta-państwa Troja)

Trynidad a. wyspa Trynidad

trzask prask a. trzask-prask, a. trzask, prask

Trzebiczanin, Trzebiczanka; Trzebiczenie (mieszkańcy wsi, kolonii Trzebiecz)

Tuczno a. jezioro Tuczno

Tunezyjczyk, Tunezyjka; Tunezyjczycy (obywatele państwa Tunezja)

Turawianin, Turawianka; Turawianie (mieszkańcy wsi Turawa)

Turbacz a. góra Turbacz

turbo (mający zwielokrotnioną moc)

turbodoładowanie (zwiększenie mocy silnika)

turbogenerator (*techn.*)

turboimpreza a. turbo impreza

Turczanin, Turczanka; Turczanie (mieszkańcy miasta, wsi, osady Turek)

Turek, Turczynka; Turcy (obywatele państwa Turcja)

Turyńczyk, Turynka; Turyńczycy (mieszkańcy regionu Turynia i miasta Turyn)

tuż tuż a. tuż-tuż, a. tuż, tuż

Tyczynianin, Tyczynianka; Tyczynianie (mieszkańcy miasta, wsi, osady Tyczyn)

Tyrolczyk, Tyrolka; Tyrolczycy (mieszkańcy kraju związkowego Tyrol)

tyrolka (kapelusze; kolejka linowa; ślizgacz linowy)

Tyszanin, Tyszanica; Tyszenie (mieszkańcy miasta Tychy)

U

u cha cha a. u-cha-cha, a. u, cha, cha; u ha ha a. u-ha-ha, a. u, ha, ha
Ufijczyk, Ufijka; Ufijczycy (mieszkańcy miasta Ufa)

u ha ha a. u-ha-ha, a. u, ha, ha; u cha cha a. u-cha-cha, a. u, cha, cha

Uhowianin, Uhowianka; Uhowianie (mieszkańcy wsi Uhowo)

Ujścianin, Ujścianka; Ujścianie (mieszkańcy miasta Ujście)

Ukrainiec, Ukrainka; Ukraińcy (obywatele państwa Ukraina)

ulica (np. ulica ruchliwa, szeroka, w centrum)

ulica 3 Maja a. ul. 3 Maja, a. ulica Trzeciego Maja, a. ul. Trzeciego Maja

ulica Bohaterów Monte Cassino a. ul. Bohaterów Monte Cassino

ulica Długa a. **ul. Długa**

ulica Generała Jana Henryka Dąbrowskiego a. **ulica gen. Jana Henryka Dąbrowskiego**, a. **ul. Generała Jana Henryka Dąbrowskiego**, a. **ul. gen. Jana Henryka Dąbrowskiego**

ulica Jana z Kolna a. **ul. Jana z Kolna**

ulica Ku Słońcu a. **ul. Ku Słońcu**

ulica Mieszka I a. **ul. Mieszka I**

ulica Na Grobli a. **ul. Na Grobli**

ulica Ojca Augustyna Kordeckiego a. **ulica o. Augustyna Kordeckiego**, a. **ul. Ojca Augustyna Kordeckiego**, a. **ul. o. Augustyna Kordeckiego**

ulica Piastowska a. **ul. Piastowska**

ulica Przy Zamczysku a. **ul. Przy Zamczysku**

ulica Świętego Jana a. **ulica św. Jana**, a. **ul. Świętego Jana**, a. **ul. św. Jana**

ulica Żwirki i Wigury a. **ul. Żwirki i Wigury**

Umbryczyk, Umbryjka; Umbryczycy (mieszkańcy regionu Umbria)
Upolu a. **wyspa Upolu**

Ursynowianin, Ursynowianka; Ursynowianie (mieszkańcy dzielnicy Ursynów)

Uśmierzanin, Uśmierzanka; Uśmierzanie (mieszkańcy osady Uśmierz)

Utah a. **jezioro Utah**

Uznam a. **wyspa Uznam**

V

Valencia a. **jezioro Valencia**

Varanger a. **półwysep Varanger**

Vizir (marka produktów do prania, produkt tej marki; wyprać w Vizirze)

Volkswagen (marka samochodów i firma, samochód tej marki; jeździć Volkswagenem)

Volvo (marka samochodów i firma, samochód tej marki; jeździć Volvo)

W

Wadąg a. **jezioro Wadąg**

Wadowiczanie, Wadowiczanka; Wadowiczanie (mieszkańcy miasta Wadowice)

Waga a. przełęcz Waga

Wagner: Ryszard a. Richard Wagner

wagnerowski

Wajgacz a. wyspa Wajgacz

Walijczyk, Walijka; Walijczycy (mieszkańcy Walii)

Wallenrod (postać literacka)

wallenrodyczny a. walenrodyczny

Walpusz a. jezioro Walpusz

Waplewianin, Waplewianka; Waplewianie (mieszkańcy wsi, osady, kolonii Waplewo)

Warmiak, Warmiaczka; Warmiacy (mieszkańcy Warmii)

Warneńczyk, Warnenka; Warneńczycy (mieszkańcy miasta Warna)

Warszawiak, Warszawianka; Warszawiacy (*pot.* mieszkańcy miasta Warszawa)

Warszawianin, Warszawianka; Warszawianie (mieszkańcy Warszawskiego i miasta Warszawa)

Waszyngtończyk, Waszyngtonka; Waszyngtończycy (mieszkańcy stanu i miasta Waszyngton)

Watykańczyk, Watykanka; Watykańczycy (obywatele państwa Watykan i mieszkańcy miasta Watykan)

Wdzydze a. jezioro Wdzydze

Wedel: Emil Wedel

wedłowski

wege (wegetariański)

wegedania a. wege dania

weger restauracja a. wege restauracja

wegeżywność a. wege żywność

Werter (postać literacka)

werterowski

Westerplatte a. półwysep Westerplatte

Węgier, Węgierka; Węgrzy (obywatele państwa Węgry)

węgierka (śliwa; śliwka)

wicekanclerz

wicekrólestwo

wicemiss

wiceprezydent

wiceprzewodniczący

Wicko a. jezioro Wicko

wiedenka (kiełbasa; but; linia kolejowa)

Wiedeńczyk, Wiedenka; Wiedeńczycy (mieszkańcy miasta Wiedeń)

Wielgomłynianin, Wielgomłynianka; Wielgomłynianie (mieszkańcy wsi, kolonii Wielgomłyni)

Wielka Syrta a. zatoka **Wielka Syrta**

Wielki Erg Wschodni a. pustynia **Wielki Erg Wschodni**

Wielki Erg Zachodni a. pustynia **Wielki Erg Zachodni**

Wielkie Morze Piasku a. pustynia **Wielkie Morze Piasku**

Wieprz-Krzna a. kanał **Wieprz-Krzna**

wierch (szczyt, np. wierch beskidzki, skalisty),

ale w nazwach własnych:

Bujaczy Wierch

Czerwone Wierchy

Hruby Wierch

Kasprowy Wierch

Kończysty Wierch

Koprowy Wierch

Kozi Wierch

Mały Kozi Wierch

Starorobociański Wierch

Wierzcho a. jezioro **Wierzcho**

Wieżyca a. góra **Wieżyca**

więc by

Wigry a. jezioro **Wigry**

willa (np. willa klasycystyczna, modernistyczna, przedwojenna, wiejska),

ale w nazwach własnych:

Willa Atma

Willa Hadriana

Willa Koliba

Willa Księcia Leopolda

Willa Kuderów

Willa Lentza

Willa Léona Allarta

Willa Papirusów

Willa pod Kozłem

Willa West Ende

Wilniak, Wilnianka, Wilniacy (*pot.* mieszkańcy miasta Wilno)

Wilnianin, Wilnianka, Wilnianie (mieszkańcy miasta Wilno)

winiarnia (np. winiarnia włoska, znana),

ale w nazwach własnych:

Winiarnia Bachus a. **winiarnia Bachus**

Winiarnia Kapka Wina a. **winiarnia Kapka Wina**

Winiarnia MyWine a. winiarnia MyWine

Winiarnia pod Czarnym Kotem a. winiarnia Pod Czarnym Kotem

Winiarnia Zamojska a. winiarnia Zamojska

Winston (marka papierosów, papieros tej marki; palić Winstony)

Witomierzanin, Witomierzanka; Witomierzanie (mieszkańcy przysiółka Witomierz)

Wiżajny a. jezioro Wiżajny

Wloch, Włoszka; Włosi (obywatele państwa Włochy)

wodospad (np. wodospad górski, groźny, tatrzański; **wodospad Iguazú a. Iguacu, wodospad Niagara, wodospad Siklawica**),
ale:

Wodospad Czarownic

Wodospad Kamieńczyka

Wodospad Podgórznej

Wodospad pod Uplazem

Wodospady Murchisona

Woliczanin, Woliczanka; Woliczanie (mieszkańcy dzielnicy miasta, wsi, osady, przysiółka Wolica)

Wolin a. wyspa Wolin

Wolter a. Voltaire: *właśc.* François-Marie Arouet

wolteriański

wolterowski

Woświn a. jezioro Woświn

Wrocławiak, Wrocławianka; Wrocławiaci (*pot.* mieszkańcy miasta Wrocław)

Wrocławianin, Wrocławianka; Wrocławianie (mieszkańcy Wrocławskiego i miasta Wrocław)

Wybrzeże (wybrzeże polskie nad Morzem Bałtyckim)

wybrzeże (np. wybrzeże morskie, skaliste, wydmowe; **wybrzeże Amalfi, wybrzeże Versilia**),
ale:

Lazurowe Wybrzeże

Wybrzeże Adeli

Wybrzeże Hobbsa

Wybrzeże Ingrid Christensen

Wybrzeże Kości Słoniowej

Wybrzeże Księżniczki Astrid

Wybrzeże Larsa Christensena

Wybrzeże Mawsona

Wybrzeże Prawdy

Wybrzeże Scotta

wysoczyzna (np. wysoczyzna morenowa, rozległa),

ale w nazwach własnych:

Wysoczyzna Białostocka

Wysoczyzna Płocka

Wysoczyzna Płońska

Wysoczyzna Rawska

Wysoczyzna Średzka

Wysoczyzna Turecka

Wysoczyzna Wysokomazowiecka

Wysoczyzna Złoczewska

Wysoczyzna Żarnowiecka

Wysoczyzna Żelechowska

wyspa (np. wyspa bezludna, kamienista, zalesiona; **wyspa Borneo**,

wyspa Jawa, **wyspa Rodos**),

ale:

Wyspa Bożego Narodzenia

Wyspa Południowa

Wyspa Świętej Heleny a. Wyspa św. Heleny

Wyspy Cooka

Wyspy Kanaryjskie

Wyspy Magdaleny

Wyspy Owcze

Wyspy Salomona

Wyspy Szczęśliwe (= Wyspy Kanaryjskie)

**Wyspy Świętego Tomasza i Książęca a. Wyspy św. Tomasza
i Książęca**

Wyspy Trobrianda

Wyspy Żółwie (= Galapagos)

wyżyna (np. wyżyna malownicza, rozległa, zielona; **wyżyna Emmental**,

wyżyna Dekan, **wyżyna Meseta**),

ale:

Wyżyna Kielecka

Wyżyna Lubelska

Wyżyna Małopolska

Wyżyna Naddunajska

Wyżyna Przedborska

Wyżyna Sandomierska

Wyżyna Śląsko-Krakowska

Wyżyna Szwajcarska

Wyżyna Transylwańska

Wyżyna Woźnicko-Wieluńska

wzgórze (np. wzgórze łagodne, naturalne, zamkowe; **wzgórze Ofel**),

ale:

Wzgórza Balatońskie

Wzgórza Euganejskie

Wzgórze Herzla

Wzgórze Pamięci

Wzgórze Świątynne

Wzgórze Watykańskie

Y

Yuma a. pustynia **Yuma**

Z

Zaborzanin, Zaborzanka; Zaborzanie (mieszkańcy dzielnicy, wsi Zaborze)

Zabużanin, Zabużanka; Zabużanie (mieszkańcy terenów położonych
za Bugiem, wsi i osady Zabuże)

Zagrzebianin, Zagrzebianka; Zagrzebianie (mieszkańcy miasta Zagrzeb)

zajazd (np. zajazd góralski, przydrożny, stylowy),

ale w nazwach własnych:

Zajazd Beskidy a. **zajazd Beskidy**

Zajazd Kacze Zamieszanie a. **zajazd Kacze Zamieszanie**

Zajazd pod Wiatrakiem a. **zajazd Pod Wiatrakiem**

Zajazd Polskie Drogi a. **zajazd Polskie Drogi**

Zajazd Szlachecki a. **zajazd Szlachecki**

Zajazd u Kmicica a. **zajazd U Kmicica**

Zakopianin, Zakopianka; Zakopianie a. **Zakopiańczyk, Zakopianka;**

Zakopiańczycy (mieszkańcy miasta Zakopane)

Zakopiańczyk, Zakopianka; Zakopiańczycy a. **Zakopianin, Zakopianka;**

Zakopianie (mieszkańcy miasta Zakopane)

zalew (np. zalew płytki, sztuczny; **zalew Zakrzówek, zalew Łęg**),

ale:

Zalew Czorszyński

Zalew Kamiński

Zalew Soliński

Zalew Sulejowski

Zalew Szczeciński

Zalew Wąchocki

Zalew Wiślany

Zalew Włocławski

Zalew w Starej Morawie

Zalew Zegrzyński

Załęzanin, Załęzanka; Załęzanie (mieszkańcy dzielnicy miasta, wsi, przysiółka Załęże)

zamek (np. zamek gotycki, obronny, średniowieczny, warowny),
ale w nazwach własnych:

Zamek Biskupów Kamieńskich

Zamek Drahim

Zamek Gryf

Zamek Kapituły Warmińskiej

Zamek Królewski

Zamek Książąt Pomorskich

Zamek Ogródzieniec

Zamek Piastów Śląskich

Zamek Stary Książ

Zamek Ujazdowski

zanim by

Zanzibar a. wyspa **Zanzibar**

Zaolzianin, Zaolzianka; Zaolzianie (mieszkańcy Zaolzia)

zatem by

zatoka (np. zatoka morska, płytka, spokojna; **zatoka Alaska, zatoka Guantanamo, zatoka Karpentaria, zatoka Kuria Muria**),

ale:

Zatoka Amundsena

Zatoka Biskajska

Zatoka Cooka

Zatoka Florydzka

Zatoka Frobishera

Zatoka Hawańska

Zatoka Meksykańska

Zatoka Pucka

Zatoka Świętego Wawrzyńca a. **Zatoka św. Wawrzyńca**

Zatoka Świń

Zatorzanin, Zatorzanka; Zatorzanie (mieszkańcy miasta, wsi Zator)

Zawichościanin, Zawichościanka; Zawichościanie (mieszkańcy miasta Zawichost)

Zawrat a. przełęcz Zawrat

Zazulinianin, Zazulinianka; Zazulinianie (mieszkańcy dzielnicy Zazulin)

Ząbkowianin, Ząbkowianka; Ząbkowianie (mieszkańcy miasta, wsi, osady Ząbki)

Zębianin, Zębianka; Zębianie (mieszkańcy wsi Ząb)

ziemia (region, kraina, np. ziemia sandomierska),
ale w nazwach własnych:

Nowa Ziemia

Ziemia Dicksona

Ziemia Franciszka Józefa

Ziemia Gustawa V

Ziemia Gustawa Adolfa

Ziemia Nordenskiölda

Ziemia Olafa V

Ziemia Przylądka Południowego

Ziemia Sabiny

Ziemia Torella

Zielonogórzanin, Zielonogórzanka; Zielonogórzanie (mieszkańcy Zielonogórskiego i miasta Zielona Góra)

Ziemia Jamesona a. półwysep Ziemia Jamesona

Ziemia Milne’a a. wyspa Ziemia Milne’a

Ziemia Myliusy Erichseny a. półwysep Ziemia Myliusy Erichseny

Ziemia Peary’ego a. półwysep Ziemia Peary’ego

Ziemia Scoresby’ego a. półwysep Ziemia Scoresby’ego

Zimna Woda a. potok Zimna Woda

Zimnowodzianin, Zimnowodzianka; Zimnowodzianie (mieszkańcy dzielnicy miasta, wsi, osady, kolonii, przysiółka Zimna Woda)

Złotopotoczanin, Złotopotoczanka; Złotopotoczanie (mieszkańcy wsi, osady Złoty Potok)

Złoty Róg a. zatoka Złoty Róg

Zug a. jezioro Zug

Zwierzyńczanin, Zwierzyńczanka; Zwierzyńczanie (mieszkańcy miasta, dzielnicy miasta, wsi, osady, przysiółka Zwierzyniec)

zwrotnik Koziorożca

zwrotnik Raka

Ż

Żabi Mnich a. **góra Żabi Mnich**

żabojad a. **Żabojad** (*lekc.* a. *żart.* o Francuzie)

Żarzanin, Żarzanka; Żarzanie (mieszkańcy miasta, wsi, przysiółka Żary)

Żegiestowianin, Żegiestowianka; Żegiestowianie (mieszkańcy wsi, osady Żegiestów)

Żoliborzanin, Żoliborzanka; Żoliborzanie (mieszkańcy dzielnicy Żoliborz)

Żuczanin, Żuczanka; Żuczanie (mieszkańcy wsi, kolonii Żuki)

Żurawiczanie, Żurawiczanka; Żurawiczanie (mieszkańcy wsi Żurawiczki)

Żychlinianin, Żychlinianka; Żychlinianie (mieszkańcy miasta, wsi, przysiółka Żychlin)

Żywczanin, Żywczanka; Żywczanie (mieszkańcy miasta Żywiec)

Żywiec (marka piwa i piwo tej marki; pić Żywca)

Recenzowany słownik ma niewątpliwie duży walor dydaktyczny i jest dostosowany do odbiorcy, który nie musi wykazywać się specjalistyczną wiedzą językoznawczą. Ponadto opracowanie ma bardzo przejrzysty (alfabetyczny) układ, co na pewno wpływa na dostępność i łatwość korzystania. Jest praktycznym wsparciem – pomaga użytkownikowi w okresie przejściowym między starą a nową normą, jest więc integralnym elementem reformy. Słownik nie aspiruje do miana pełnego kompendium, lecz skupia się na ilustrowaniu zmian i przykładów granicznych. W dłuższej perspektywie jego znaczenie będzie polegało na dokumentowaniu momentu przełomowego w historii polskiej ortografii – zarówno z punktu widzenia dydaktyki, jak i debaty językoznawczej.

z recenzji wydawniczej
dr hab. Marzeny Marczewskiej, prof. UJK